

Gorenjski Glas

PETEK, 3. JULIJA 2009

Leto LXII, št. 52, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORRISI IN OB PEKRIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Bo Kovor sprejel pol kranjskih smeti?

Tržiški občinski svetniki so se morali ta teden odločiti o tem, ali bo njihovo odlagališče odpadkov v Kovorju po 15. juliju, ko se zapre deponija v Tenetišah, za leto dni sprejelo smeti iz kranjske in manjših občin.

DANICA ZAVRŽ ZLEBER

Tržič - Toda točko! Idejna zasnova gospodarjenja z odpadki na območju Gorenjske so po večurni razpravi prekinili. Pojavila se je namreč peticija Nove civilne iniciative Kovor s 179 podpisov, v kateri krajanji sicer ne zavračajo odložitve dodatne količine odpadkov iz sosednjih občin, vendar pa zahtevajo izpolnitev več pogojev. Te je na seji občinskega sveta v imenu podpisnikov predstavil Janez Valjavec. Kovorjani zahtevajo novo

dovozno pot do odlagališča izven vseh obstoječih naselij, poleg tega pa še, naj bodo odpadki sortirani, iz preostanka pa ločeni tudi vsi nevarni odpadki, urejena naj bosta zajem in čiščenje izcedne vode ter brezhiben sistem za odplinjanje. Razpravo o tej občutljivi temi so kar dvakrat prekinili z odmorom, prvič zaradi branja pred sejo razdeljenega gradiva s peticijo, drugič pa na zahtevo svetnikov, naj se vodje svetniških skupin posvetujejo s člani civilne iniciative, preden oblikujejo

sklep. A posvet med slednjimi se ni končal s soglasjem o tem, da Kovor sprejme polovico odpadkov iz sosednjih občin (polovico jih bo po zaprtju Tenetiš sprejelo odlagališče Mala Mežakla). Župan Borut Sajo je sicer po posvetovanju predlagal svetnikom tri sklope: da je do odlagališča Kovor treba zgraditi dovozno cesto, da za Kovor kot regijsko odlagališče za leto dni dopustijo, da se tja dovažajo kranjske smeti.

Od odločitve krajanov Kovorja je odvisno, ali bodo na tamkajšnje odlagališče sprejeli polovico kranjskih smeti. / Foto: Tina Dolž

▶ 4 stran

Oproščena zaradi nezakonnosti

Na kranjskem okrožnem sodišču so v sredo zaradi pomanjkanja dokazov oprostili 32-letnega Boštjana Razingarja in 29-letnega Amirja Bešiča, obdolžena ropa in naklepanja ropa.

SIMON ŠUBIČ

Kranj - Jeseničana Boštjan Razingar in Amir Bešič, obdolžena, da naj bi 30. decembra lani okoli 8. ure oropala jeseniškega pismonošča Gašperja Balantiča in mu odnesla 8581 evrov, poleg tega pa naj bi za 16. december načrtovala rop pošte v Radovljici, a ga nista izvedla, je v sredo kranjsko sodišče spustilo na prostost. Čeprav je policija pri hišni preiskavi v Razingarjevem stanovanju nekaj ur po ropu našla poštarstvo torbo in podoben znesek denarja, kot ga je poštar imel pri sebi, sodišče kronskih dokazov ni smelo upoštevati, ker sta bila pridobljena nezakonito. Senat je namreč tik

O sodbi kranjskega sodišča, ki je Boštjana Razingarja (desno) in Amirja Bešiča oprostilo, bo zagotovo presojalo še višje sodišče v Ljubljani. / Foto: Tina Dolž

pred koncem sodnega postopka ugotovil, da sta bili hišni preiskavi pri obdolženih opravljeni na podlagi nezakonito izdane sodne odredbe, zato je vse tečaj zbrane

dokaze izločil iz sodnega spisa. V tako osiromašenem dokaznem gradivu pa sodišče ni več našlo nobenega drugega trdnega dokaza, da sta obdolžena v resnici oropala

poštarja in načrtovala rop radovljiške pošte. Vodja kranjskega tožilstva Irena Kuzma je seveda takoj napovedala pritožbo.

▶ 8 stran

Znižali smo cene za najem sefov.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

V knjižnici več prostora

ANA HARTMAN

Železniki - V torek so v Železnikih uradno predali namenu dodatne prostore krajevne knjižnice. V njej je po novem za tretjino več prostora; doslej je namreč delovala na 92 kvadratnih metrih, od Lesne zadruge za Selško dolino pa so nato vzeli v najem še dodatnih 34 kvadratnih metrov. "Prostor je precej dolg in ozek, a smo ga spremenili v prijeten kotiček, namenjen otrokom. Gre za veliko pridobitev, saj se je po selitvi knjižnice v zadržni

dom leta 1993 število gradiva podvojilo," pravi Marija Lebar, direktorica Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka, kamor spada tudi železnikarska krajevna knjižnica. Dvajset tisoč evrov vredno investicijo je pokrila Občina Železniki; župan Mihael Prevc pa je prepričan, da bo prostornejša knjižnica prinesla novo kakovost njihovega kraju in prispevala k večji bralni kulturi. S selitvijo otroškega oddelka se je sprostil precej polic za strokovno literaturo in leposlovje za odrasle.

52

AKTUALNO

Blokov v Lescah še ne bo

Po ostrem nasprotovanju krajanov na javni obravnavi je radovljiški župan Janko S. Stuček umaknil spremembe prostorskih dokumentov, ki bi omogočale gradnjo večstanovanjskih objektov za stavbo nekdanjega Merkurja v Lescah.

3

ŠPORT

S štirinajstimi leti v Juventus

Žan Benedičič iz Kranja, mladi nogometaš Triglava, bo, kot vse kaže, prestopil k nogometnemu velikanu Juventusu. V italijanskem klubu ga ocenjujejo kot največji talent letnika 1995, kar so jih videli v zadnjih dveh letih.

7

GG+

Berite drobni tisk

V Zvezi potrošnikov Slovenije vsako leto pripravijo akcijo Turistične agencije na oči javnosti. Njihova pravna svetovalka Tea Znidaršič pojasnjuje, kaj so najpogostejši razlogi za pritožbe in na kaj je treba paziti pri rezervaciji aranžmaja.

10

KULTURA

Neon za uvod v Festival Bled

Z gala koncertom Neon se je včeraj začel 14. Festival Bled, v okviru katerega se bo do sredine julija na sedmih lokacijah zvrstilo 16 glasbenih in drugih dogodkov. V okviru festivala bosta tudi Noč slovenskih skladateljev in Jazz Bled.

27

VREME

Nadaljevalo se bo razmeroma spremenljivo vreme. Deloma sončno bo s spremenljivo oblačnostjo ter krajskimi plohami in nevihtami.

15/28°C
jutri: spremenljivo oblačno

917703521666025

RADOVLIJICA

Zadovoljne z evropskimi volitvami

Regijski odbor Ženske zveze NSI Gorenjska 1 je na redni seji v Radovljici pozitivno ocenil izvedbo tradicionalnega romanja v Glinje ob koncu maja. Osem pohodnikov se je odpravilo peš iz Tržiča po poti, kot so romali naši predniki, drugi so jim naslednjega dne sledili z avtobusom. Skupaj s koroškimi Slovenci so počastili stari običaj, kranjsko romanje na broderski praznik. Ženske iz NSI pa so vesele tudi rezultata volitev v evropski parlament in čestitajo Lojzetu Peterletu ob ponovni izvolitvi, prav tako Ljudmili Novak, ki je izvolitev za las zgrešila, a veliko pripomogla k dosežku. Želijo tudi, da se enotnost in prizadevnost iz volilne kampanje še nadaljuje tudi z zaupanjem v sposobno vodstvo, da dosežejo takšen ali še boljši rezultat na naslednjih volitvah. Pomembno se jim zdi, da je v evropskem parlamentu napredovala ljudska stranka, v kateri bo sodeloval poslanec **Lojze Peterle**, njen dosežani podpredsednik. Verjamejo, da jih bo uspešno zastopal ter spet veliko pripomogel k prepoznavnosti in učinkovitosti s predlogi in v odločitvah, nam je sporočila predsednica gorenjske ženske zveze **Marija Lavtar**. D. Ž.

LJUBLJANA

Državni zbor naj potrdi mandate evropskih poslancev

Mandatno-volilna komisija, ki je obravnavala poročilo državne volilne komisije o letošnjih volitvah v evropski parlament, državnemu zboru predlaga, naj potrdi izvolitev šestih evropskih poslancev, medtem ko bo sedma novoizvoljena poslanka potrjena po naknadnih volitvah v Argentini. Slednje bodo 5. julija, gre pa za 3202 volivca. Število glasov sicer ne more občutno vplivati na izvolitev sedmih poslank in poslancev, do spremembe glasov lahko pride le v številu preferenčnih glasov med drugo in tretjo poslanko na listi SDS, **Romano Jordan Cizelj** in **Zofijo Mazej Kukovič**. Tako državnemu zboru predlagajo, da potrdi drugih šest izvoljenih poslancev: **Milana Zvera** (SDS), **Zorana Thalerja**, **Tanjo Fajon** (oba SD), **Lojzeta Peterleta** (NSI), **Jelka Kacina** (LDS) in **Iva Vajgla** (Zares). Z dnem potrditve mandatov novih slovenskih poslancev v Evropskem parlamentu pa bo mandat poslanca v DZ prenehal **Ivu Vajglu**, ki naj bi ga nadomestil **Tadej Slapnik**. D. Ž.

Darilo
iz zrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Avtokartico prejme **FRANC DOLINAR** iz Cerkelj.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Nagradna igra: perimo eko!**

Gorenjski glas petim družinam, ki so naročene na naš časopis, podarja kroglo za pranje perila Wellos. Z njo lahko manj umazan perilo perete brez detergenta, pri bolj umazanem pa dodate 20 odstotkov priporočljive količine praška. Življenjska doba krogel je tri leta oz. tisoč pranj. Da boste sodelovali v žrebanju, morate pravilno odgovoriti na vprašanje: Kaj je največja prednost krogel Wellos pred konkurenco v Sloveniji?

- Da vsebuje dva magneta moči tri tisoč Gaussov.
- Da vsebuje dva magneta moči dva tisoč Gaussov.
- Da vsebuje dva magneta moči tisoč Gaussov.

Do odgovora si boste pomagali na: www.mp-prodaja.si.
Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrta, 9. julija, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticsek@g-glas.si s pripisom Za kroglo Wellos. Nagrajenci bodo objavljeni v petek, 10. julija.

Delavnica Skrite poti za prebudev genija

Udeleženci delavnice bodo spoznali, da je vsakomur omogočen dostop do genialnosti, a se tega ne zavedamo. V dveh dneh bodo povečali svojo kreativnost, srečo in uspeh v življenju. Delavnica se bo začela 11. julija ob 8. uri na OŠ Zadobrova v Ljubljani. Prispevek za udeležbo je 300 evrov. Gorenjski glas naročnikom omogoča 15-odstoten popust! Več informacij boste dobili na: www.bisernica.si/tečaj/delavnice/165/si/. D. K.

Ministrstvo pripravlja dva šolska zakona

Ta teden so se na posvetu na Brdu sestali direktorji javnih zavodov in ravnatelji vrtcev, osnovnih in glasbenih šol. Z njimi so razpravljali šolski minister Igor Lukšič, državna sekretarka Alenka Kovšca in direktor direktorata za vrtce in osnovne šole Boris Černilec.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Brdo - Med drugim so govorili tudi o novih spremembah zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja. Državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport **Alenka Kovšca** je kot bistvene omenila spremembe v sestavi svetov zavodov, rokih za osnovnošolske učitelje za pridobitev ustrezne izobrazbe, ki je podaljšana do leta 2015, urejajo tudi problem, da lahko učitelji s šesto stopnjo enakovredno kandidirajo za mesto učitelja. Spremenjene bodo pristojnosti sveta staršev, in sicer tako, da ne morejo več oblikovati pedagoške skupine in prevzemati stvari v svoje roke. V prihodnje bodo na šolskem ministrstvu predlagali dva ločena zakona, enega o financiranju v šolstvu ter drugega o delavcih v šolstvu, posvetovanje z ravnatelji pa je bilo namenjeno iskanju njihovih pobud in predlogov. Tudi minister **Igor Lukšič** je povedal, da že pripravljajo zakon, ki bo predvidoma jeseni šel v obnovo, med drugim pa naj bi prenesel del sredstev iz srednješolskega v osnovno-

Minister Igor Lukšič z Borisom Černilecem in Alenko Kovšca / Foto: Tina Dukič

šolski prostor. Poudaril je tudi pomen krepitve avtonomije pedagoškega področja. Starši in lokalna skupnost imajo svojo vlogo v šolah, a ne takšne, da se vtikajo v pedagoški proces, je menil minister. O vrtcih je minister Lukšič dejal, da so preveč razumljeni kot varstvene insti-

tucije in ne kot vzgojno-varstvene predšolske institucije, kjer se mlad človek začne oblikovati. V glasbene šole pa nameravajo na ministrstvu postopno povečati vpise, zlasti za instrumente, za katere je največ zanimanja. Direktor direktorata za vrtce in osnovno šolstvo na

šolskem ministrstvu **Boris Černilec** pa je predstavil nov ocenjevalni list o delovni uspešnosti ravnateljev, ki naj bi poenostavile ocenjevalne procese, ravnatelje pa bodo ocenjevali le sveti zavodov. Minister pa je ta teden sodeloval tudi na posvetu na Bledu z ravnatelji srednjih šol.

Predsedovanje EU prevzela Švedska

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Stockholm - Lani v tem času je Slovenija končala svoje predsedovanje Evropski uniji. 30. junija letos pa je predsedovanje končala Češka in 1. julija se je začelo šestmesečno predsedovanje švedske. Evropska komisija na čelu s predsednikom Josejem Manuelom Barrosum in švedska vlada na čelu s Fredrikom Reinfeld-

tom sta ob uvodu razpravljali o programu švedskega predsedstva EU in ga simbolno potrdili. Švedska, nova predsedujoča EU - natančneje Svetu EU, saj država članica predseduje le eni od treh osrednjih institucij EU - je za temeljni prednostni temi izbrala podnebne spremembe ter odzivanje na finančno in gospodarsko krizo. Med prioritetai sta tudi stockholmski

program za področje pravosodja in notranjih zadev in strategija za baltsko regijo. Švedska prevzema predsedovanje v precej burnem času: Evropski parlament se na novo oblikuje, Evropski komisiji konec oktobra poteče mandat, za številna mesta bo treba izbrati ustrezne ljudi. Vse to je tesno povezano z novo, Lizbonsko pogodbo, katere usoda pa je v pričakovanju drugega refe-

renduma na Irskem še precej negotova. V zvezi s širitvijo EU pa švedsko predsedstvo opozarja, da dvostranski spori ne bi smeli ovirati pogajanj kandidatke z unijo. Glede problema Hrvaške in Slovenije pa ne vzbujata nikakršnih pričakovanj, pobude pričakuje iz Zagreba in Ljubljane, sicer pa opozarja na premislek in naj se stvari ne razpravljajo pred očmi javnosti.

LJUBLJANA

Vseslovensko srečanje

Včeraj je v državnem zboru potekalo IX. Vseslovensko srečanje Slovencev v sosednih državah in po svetu. Pozdravili so ga predsednik državnega zbora Pavel Gantar, minister brez resorja, odgovoren za odnose med državo in Slovenci v sosednih državah in po svetu Boštjan Žekš ter predsednik parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Miro Petek. V kulturnem programu so nastopili: kvartet Hartman ce in slovenska folklorna skupina Nagelj iz Kanade, nato pa se je zvrstilo dva ducata govornic in govornikov, ki so spregovorili o različnih vidikih življenja Slovencev v zamejstvu in po svetu. D. Ž.

KRANJ

Stanislav Klep čestita Vinku Hafnerju

Stanislav Klep, vodja gibanja Združeni ob lipi sprave, jurist in kritik pravosodnega sistema, ob visokem jubileju, 90. rojstnem dnevu, čestita Vinku Hafnerju. "Združeni ob lipi sprave z drugimi organizacijami civilne družbe, ki želimo iz objema komunistične ideologije, čutimo dolžnost, da mu ob visokem jubileju izrazimo prisrčne čestitke, čeprav s politično smerjo, ki jo je zastopal kot politik, nismo v vsem soglašali," sporoča Stanislav Klep. "Čestitamo mu posebej zato, ker je bil častni občan Kranja in ker se je v dobro slovenstva uprl srbski nadvladi in s tem pomagal k rojstvu demokratične Slovenije v Evropski uniji. Vinko, še na mnoga leta." D. Ž.

Blokov v Lescah še ne bo

Po ostrem nasprotovanju krajanov na javni obravnavi je župan Janko S. Stušek umaknil spremembe prostorskih dokumentov, ki bi omogočale gradnjo večstanovanjskih objektov.

MARJANA AHAČIČ

Lesce - Na ponedeljkovi javni obravnavi občinskega podrobnega prostorskega načrta so udeleženci ostro nasprotovali načrtovani gradnji večstanovanjskih objektov za stavbo nekdanjega Merkurja v središču Lesca. Glavni argument večine razpravljavcev je bil, da tako velika koncentracija ljudi na omenjeno območje, kjer veljavni zazidalni načrt dopušča le gradnjo individualnih hiš, ne sodi. Spremenjeni zazidalni načrt bi na omenjenem območju omogočal gradnjo 26 individualnih hiš in šest večstanovanjskih objektov, v katerih bi bilo skupaj 105 stanovanj, velikih od petdeset do sto kvadratnih metrov.

"Ne nasprotujemo večstanovanjskim objektom, vendar imamo zato predviden prostor, ki je potrjen z veljavnimi urbanističnimi dokumenti - za Centrom, kot rečemo v Lescah. Lokaciji za nekdanjim Merkurjem nasprotujemo tudi zato, ker gre za območje sredi starega vaškega jedra, ker bi gradnja pokvarila vse poglede v smeri Triglava, Stola in Karavank in ker bi gostota pozidave ter velikost objektov prav gotovo spremenila zna-

Večina udeležencev javne obravnave sprememb prostorskih dokumentov je nasprotovala gradnji večstanovanjskih objektov za stavbo nekdanjega Merkurja v centru Lesca.

čaj Lesca, ki so vendarle še vas," opozarja Zlatko Kavčič, predsednik sveta KS Lesce. "Pri tem gre upoštevati še praktične probleme, ki bi se pojavili ob tovrstni pozidavi, na primer vprašanje parkiranja, saj so bloki s parkirišči pod zemljo novost, mi pa vemo, kako je v Radovljici in Lescah, kjer se vse povprek parkira po zelenicah. Povečanje števila prebivalcev pa dodatno povečuje tovrstne probleme. Vemo, da je treba graditi za mlade, a ne na način, ki bo škodoval preostalemu delu Lesca."

Radovljiski župan Janko S. Stušek, sicer prav tako krajan Lesca, je osnutek podrobnega prostorskega načrta za stanovanjsko gradnjo za Merkurjem v Lescah v sredo, dva dni po javni obravnavi, umaknil z dnevnega reda seje občinskega sveta. Kljub temu meni, da gre za dober, razvojni projekt. "Prednost projekta je poseben način skupinske gradnje z garažnim podzemljem in urejenim travnatim notranjim delom. Investitor bo moral upoštevati tržne razmere in prostoru dati

sprejemljive cene; prepričan sem, da stanovanj ne bodo pokupili samo Ljubljančani, temveč tudi domačini. In ne nazadnje: Lesce imajo danes na voljo 160 parcel za individualno gradnjo in niti ene prave realne možnosti za blokovo gradnjo, kar se mi ne zdi prav. Vsi ne morejo ali ne želijo živeti v hiši in bi raje imeli stanovanje. Za Merkurjem bi bila možnost za to. Zanj sem si prizadeval, ker je bila realna, vse drugo je odmaknjeno deset, petnajst let v prihodnost."

Različni sklepi solastnic deponije

Zaradi različnih sklepov treh občin solastnic deponije bodo kranjske odpadke na Malo Mežaklo za zdaj lahko dovažali le do konca leta.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Jeseniški, žirovnški in kranjskogorski občinski svetniki so se na nedavnih sejah strinjali, da bodo od 15. julija naprej na deponijo Mala Mežakla lahko dovažali tudi del odpadkov iz občin Kranj, Šenčur, Naklo, Jezersko, Preddvor in Cerklje. Vendar pa sprejeti sklepi v treh občinah solastnic deponije Mala Mežakla

niso bili enaki. Na Jesenicah in v Žirovnici so se strinjali z letno količino 15 tisoč ton kranjskih odpadkov in dobo enega leta, medtem ko so v Kranjski Gori sprejeli sklep, s katerim dopuščajo le polletno odlaganje kranjskih odpadkov v količini 7500 ton. Kaj različni sklepi pomenijo v praksi? Ker občine, ki so solastnice deponije, odločitve morajo sprejemati soglasno, to pomeni,

da imajo kranjska in njene sosednje občine za zdaj zeleno luč za dovoz dela odpadkov na Malo Mežaklo le do konca leta, količina pa je omejena na 7500 ton. Kot je na seji jeseniškega občinskega sveta pojasnil župan Tom Mencinger, bodo zaradi različnih sklepov kranjskogorski občinski svetniki decembra o tem morali odločiti še enkrat. Takrat naj

bi, kot upajo na Jesenicah, tudi Kranjskogorci dobo odlaganja podaljšali še za pol leta ter količino za 7500 ton. S tem bi odločitev vendarle poenotili z Jesenicami in Žirovnico. Največja solastnica deponije Mala Mežakla je občina Jesenice s približno sedemdesetimi odstotki, občina Kranjska Gora ima dvajsetodstotni solastniški delež, Žirovnica pa desetodstotnega.

Dolgoročna bonitetna ocena ostaja stabilna

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Bonitetna agencija Fitch je dolgoročno boniteto Gorenjske banke ocenila BBB+, njeno finančno moč s C in njeno pričakovano zunanjo podporo s 3. Letošnja ocena kratkoročnega dolga in zunanje podpore je enaka kot leto prej, ocena t. i. dolgo-

ročnega tveganja neplačila in finančne moči pa je nekoliko nižja. Dolgoročna boniteta je po oceni agencije stabilna in v prihodnje kljub morebitnemu nadaljevanju negativnih trendov v širšem poslovnem okolju ne pričakuje njenega poslabšanja. Gorenjska banka se z bonitetnimi ocenami še vedno uvršča med najvišje

ocenjene banke v Sloveniji, tako po domačih in mednarodnih standardih velja za kapitalsko zelo močno, kljub temu pa se zaradi šibkejšega ekonomskega okolja in slabše kreditne sposobnosti poslovnih subjektov sooča z višjo stopnjo tveganja neplačil kot v preteklosti. Ocena njene finančne moči odraža ka-

kovostno sestavo aktive in dobro kritje, kar v agenciji Fitch pripisujejo uveljavljeni poslovni bančni mreži in s tem dostopu do kakovostnih domačih virov financiranja pa tudi zdravemu odnosu banke do različnih tveganj. Glavna konkurenčna prednost banke še naprej ostaja njena kapitalska moč, ki je tudi po zahtevnih baselskih merilih zelo visoka (25,8-odstotna).

k KOMENTAR
DANIČA ZAVRL ŽLEBIR

Vrabcem v roki

Občina Škofja Loka je lani med zaščitnimi sprejela sklep o izplačevanju denarnih prispevkov staršem za novorojenčke. Da tega niso storili že prej, je razlog ugotovitev, da jim ni treba, saj imajo že brez takšnih spodbud zavidljivo visoko rodnost. Kolikor je to dejstvo sicer razveseljivo, pa jim je že lani pokazalo svojo senčno plat. Visoka nataliteta v kombinaciji z državnim ukrepom, ki omogoča brezplačno varstvo drugemu in vsem naslednjim otrokom v družini, je lani močno povečala naval na vrtnice. To so za silno rešili z odpirjem dodatnih oddelkov v dijaškem domu. Že letos je inšpekcijska odločitev to možnost močno oklestila. Poleg tega je letošnje zanimanje za vrtnice še veliko večje. Rodnost, priseljevanje, odmiikanje upokojitev pri starejših generacijah, ki so sicer dobrodošli varuhi svojih vnukov, državni ukrepi za brezplačno varstvo so storili svoje. V Škofji Loki so sprejeli poseben pravilnik, ki skuša zagotoviti vsaj pravičnost sprejema v vrtnice. Na osnovi tega dokumenta so letos zavrnili 167 otrok, od tega 99 takih, ki bodo jeseni dovolj stari za vstop v vrtnice. Starše zavrnjenih otrok je to svedela močno vznemirilo: kam jeseni z otroki, ko se izteče porodniški dopust? To skrbi zlasti tiste, ki

so se v občino priselili in nimajo zunanjo zagotovilo nobene rezerve v osebi starih staršev, ki bi za kako leto prevzeli varstvo. Pogoje za predšolsko varstvo mora zagotoviti lokalna skupnost ob pomoči države, pri čemer mora računati na spremenjena demografska gibanja in nova naselja tako načrtovati, da vključujejo tudi družbeno infrastrukturo. Doslej ji je z odpiranjem dodatnih oddelkov nekako uspelo, za letošnji naval pa bi potrebovala kar cel vrtec. Gradnjo enega sicer načrtujejo na območju nekdanje vojašnice, vendar je ta rešitev na žalost golob na strehi. Občina zaradi nima niti denarja niti zemljišča. Prvega želi zagotoviti z javno-zasebnim partnerstvom, drugega z brezplačnim prenosom zemljišča z države na občino. Postopki in gradnja pa trajajo, predolgo za otroke, ki bodo jeseni ostali brez varstva. Zato so se v občini domislili vrabca v roki. Z mobilnim vrtnicem naj bi poskrbeli vsaj za osem oddelkov otrok, preden bo zgrajen novi vrtec v vojašnici in obnovljena stara Najdihojca. Ali je takšna rešitev dobra za najmlajše otroke, je stvar razprave, ki se je tudi že začela. Toda stiska je velika, kaj dosti izbire ni, jesenski meseci se hitro bližajo. Saj pravimo, vrabec v roki.

Gorenjski Glas

- ODGOVORNA UREDNICA
Marja Volčjak
- NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir
- UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urta Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žarg;
stalni sodelavci:
Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Koširjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladina, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak
- OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Sitar, Ilova Sitar d.o.o.
- TEHNIŠNI UREDNIK
Grega Flajnik
- FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič
- LEKTORICA
Marjeta Volčič
- VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Matjaž Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0530-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marja Volčjak / Naslov: Blewsova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 11, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrška reprikingno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedele in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je tiskovnik, izhaja ob torek in petek, v nakladi: 23.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (brezplačno letno) in direktorizacijski prilogi / Tisk: Državni tiskovnik, Ljubljana, št. 1991/Glas (25. Vid na Glavi), Avstrija / Naročniki: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10% popusta, polletni 20% popusta, letni 25% popusta; v cene je vračunani DDV po stopnji 8,5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisanega preločka, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceni; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 41.

Rdeča luč za statut Sobe tudi poletni ne samevajo

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - "Popolnoma jasno je, da statuta občine zaradi prevelikih nasprotij in politizacije v zdajšnjem mandatu ne bomo sprejeli," je po razpravi na seji občinskega sveta o temeljnem dokumentu občine še pred glasovanjem dejal Jože Rebec, podžupan občine Radovljica. Izid glasovanja je potrdil njegovo prepričanje, saj statut ni prejel potrebne dvo tretjinske večine, zato je župan Janko Sebastijan Stušek v sredo z dnevnega reda seje umaknil dve z njim povezani točki: predlog poslovnika občinskega sveta ter teze odloka o delovanju in pristojnostih krajevnih skupnosti.

Statut in poslovnik občine je Radovljica spreminjala že leta 2005, a spremembe niso bile potrjene. Drugič se je spreminjanja obeh dokumentov lotila leta 2007 in občinski svet je marca lani potrdil osnutek sprememb. Polemika se je v dosedanjih razpravah vrtila predvsem okoli obeh občinskih praznikov - del svetnikov meni, da bi morala občina praznovati le obletnico rojstva A. T. Lin-

hart 11. decembra in ne tudi obletnice ustanovitve Carinarjevega bataljona 5. avgusta. Svetniki niso našli skupnega imenja o številu občinskih svetnikov in podžupanov (občina ima sedaj dva, predlagani so trije), odborov in komisij ter dejstva, kako natančno so v statutu in poslovniku opredeljeni status in naloge krajevnih skupnosti. Prav slednjemu je bilo največ razprave posvečene tokrat. Stališče pripravilavcev dokumenta je namreč bilo, da se v novem statutu opredelijo le najosnovnejše pristojnosti in poslanstvo krajevnih skupnosti, podrobneje pa naj bi njihovo delo urejal poseben odlok. Prav tako naj bi krajevne skupnosti izgubile status pravne osebe. Kot je na seji občinskega sveta v sredo poudaril predsednik odbora krajevnih skupnosti Brane Fajfar, odbor ne podpira predlaganega statuta, saj so prepričani, da so v njem: te opredeljene z bistveno zmanjšanimi pristojnostmi od sedanjih. Prav tako zagovarja stališče, da morajo krajevne skupnosti ostati opredeljene v statutu, ne le v odloku, ter se ohraniti kot samostojne pravne osebe.

Za živahniji utrip v kranjskem dijaškem in študentskem domu poleti poskrbijo popotniki, ki v domu počijejo poceni namestitev.

MATEJA RANT

Kranj - Sobe v Dijaškem in študentskem domu Kranj se v teh dneh praznujejo, saj bo večina dijakov in študentov, ki so sicer nastanjeni v domu, počitnice preživela doma. V domu bodo ostali le redki študenti, ki si tako prihranijo dvakratno selitev. Vendar tudi ti poleti ne bodo povsem osamljeni, saj jim bodo družbo delali popotniki, ki jim v domu oddajajo prazne sobe.

V teh dneh je tako v dijaškem domu le še težko srečati kakšnega stanovalca. V večnamenskem prostoru so si pred televizijo krajšale čas tri dijakinje, ki so priznale, da jim je že malo dolgčas, saj je večina njihovih kolegov že zapustila dom. "Delam maturo, pa naj bi se tu učila," je pojasnila Špela Anzelj iz Loškega Potoka in v šali dodala, da ta čas predvsem počiva in nabira moči za poletje, saj se jim je čez leto toliko dogajalo v domu. Na maturo se v dijaški sobi pripravlja tudi Tadeja Marolt. "Domov grem ta teden, ko se končajo ustni izpiti." Družbo jima je delala še dijakinja drugega letnika Anja Kenda. "Čakam na pričevalo, pa še fant je blizu. Doma bi mi bilo dolgčas; tu

V dijaškem domu je v teh dneh le še peščica dijakov.

sem bližje Ljubljani in dogajanja." Tudi ona pa se bo domov odpravila že ta teden. Sobe v dijaškem in študentskem domu pa kljub temu ne bodo povsem prazne. "Proste sobe namenjam mladiškim turistom ter nastanitvam športnikov in članom društev, ki gostujejo v Kranju," je pojasnila ravnateljica Marjetka Bren. Take vsako leto gostijo skupino iz pobratenege mesta La Ciotata, pa udeležence tabora Glasbene mladine Slovenije. "Lani smo skozi vse leto ustvarili okrog štiri tisoč turističnih nočitev," je po-

jasnila Marjetka Bren. Popotnikom je namenjena celotna etaža v dijaškem domu oziroma deset triposteljnih sob. "Poleti so v povprečju zasedene 50-odstotno." Oseba, ki v sobi biva sama, mora za prenočišče odšteti 16 evrov, sicer pa je za nočitev treba odšteti 13 evrov na osebo. "Cene so nizke, ker ponujamo zgolj ležišča in skupne sanitarije," je dodala Marjetka Bren.

Dijaški in študentski dom sicer sestavljajo trije stolpiči. Najstarejši iz leta 1979 je bil že od začetka namenjen dijakom, v njem pa je osmize-

set sob s po tremi ležišči. Leto kasneje so dogradili študentski stolpič, v katerem je 71 dvoposteljnih sob, leta 1993 pa še apartmajske celice za študente, v katerem je 49 apartmajev. "S spreminjenjo mrežo srednjih šol so potrebe po nastanitvi dijakov drastično upadle, tako da smo do leta 2004 proste zmogljivosti v dijaškem domu namenili za študente. Zdaj pa tudi za študente zadoščajo zmogljivosti v dveh študentskih stolpičih." Proste sobe tako tudi med letom oddajajo na trgu.

Bo Kovor sprejel pol kranjskih smeti?

1. stran

Tretji predlog županovega sklepa pa zadeva dogovor s civilno iniciativo, da krajevna skupnost in krajan Kovorja dobijo ustrezno odškodnino. Slednje, je zahteval župan, bi ta krajevna skupnost postala najbogatejša na Gorenjskem in bi lahko sofinancirala gradnjo dovoljne ceste, katere vrednost je ocenjena na milijon evrov. Pri nasprotnem sklepu, da se namreč točka o odpadkih umakne,

sta vztrajale svetnika Pavel Rutar in Jure Meglič. Civilna iniciativa in občinska uprava z vodji svetniških skupin naj bi se namreč pred odločitvijo sestali s predstavniki občine in komunale iz Kranja. Za predlog omenjenih dveh svetnikov je glasovalo 17 članov občinskega sveta in en sam proti, potem pa sta se župan in vodja civilne pobude iz Kovorja tudi že dogovorila, da predlagani sestanek skličejo že za današnji petek.

LJUBEJ

Veteran iz Tržiča protestira

Veteran vojne za Slovenijo in občinski svetnik v Tržiču Jože Kuhelj se je pripeljal na občinsko proslavo ob dnevu državnosti na motorju s protestnim panojem. Nanj je zapisal zahteve veteranov za priznanje osamosvojiteljem in proteste proti domnevnim krivicam v državi. Koliko somišljenikov ga podpira, pa ni želel izdati. S. S.

Pet glasbenih večerov

Na Jezerskem tretje leto zapored poteka glasbeni festival Vox laci (glas jezera).

DANICA ZAVRL ŽLEBER

Jezersko - V nedeljo, 5. julija, bo v kulturnem domu Korotan na Jezerskem že drugi koncert letošnjega glasbenega festivala Vox laci. Nastopil bo orkester Mandolina z dirigentom Andrejem Zupanom. Doslej je kulturno društvo Ariana uspešno izpeljalo že dva glasbena festivala, lani in predlani, letošnji pa zvoza obeta pet glasbenih večerov. Začel se je že 21. junija z nastopom domačinov, otroškega pevskega zbora z Jezerskega z zborovodkinjo Mijo Kuhar in z otroškim zborom Cícido Glasbene šole Zagorje.

"Eden od koncertov je vedno z domačini, v pestri ponudbo glasbenih nastopov pa poskrbimo tudi za večere z opernim pevcem, z instrumentalisti, orkestrom in komorno skupino," je povedala pobudnica festivala Vox laci Ariana Debeljak. Njeni stariši živijo na Jezerskem, tudi

sama pogosto obiskuje ta kraj in z glasbenimi festivali je društvo želelo popestriti njegovo že sicer živahno kulturno ponudbo. Prvo leto so pripravili šest koncertov, ki jih je obiskalo okoli 350 ljudi, lani se je petih koncertov s prek stotimi priznanimi domačini in tujimi umetniki udeležilo že štiristo obiskovalcev.

"Veseli smo, da so koncerti pritegnili ljudi, da tudi domačinom veliko pomenijo in da so lepo sprejeli novo ponudbo," dodaja Debeljakova. Koncerte prirejajo v kulturni dvorani Korotan in v cerkvi sv. Ožbolta, do jeseni pa se bodo zvrstili nastopi opernega peva Juana Vasle (19. junija), koncert flavtistke Olge Kapor in harfistke Dijane Sretenović (16. avgusta) ter nastop komornega zbora Krog (6. septembra).

"Poleg tega imamo vsako leto tudi seminarje. Julija sta seminarja za flavto in klarinet (vodita jih Matej Zupan

Ariana Debeljak

in Jože Kotar), avgusta seminar za pevce s sopranistko Sabino Cvilak in septembra seminar za pikoli, ki ga bo vodil izraelski pikolist Lior Eitan," je povedala Ariana Debeljak. Njen mož Matjaž Debeljak pa je na Jezerskem

že aprila vodil seminar za pikoliste pihalnih orkestrrov. S seminarji se je pravzaprav vse skupaj začelo, na Jezerskem pa bi radi priredili tudi evropski seminar za pikolo, ki naj bi bil leta 2010 ali 2011, je še dodala Ariana Debeljak.

Nagradili tudi pasijonca

Zlati grb občine Škofja Loka je ob občinskem prazniku prejel Peter Pokorn, srebrna pa Zorica Škorc in Društvo upokojencev Škofja Loka. Župan Igor Draksler pa je s spominsko plaketo nagradil sodelavce letošnjega Škofjeloškega pasijona.

DANIKA ZAVEL ŽLEBIR

Škofja Loka - Dvorana nedavno odprtega Sokolskega doma je bila ob letošnjem občinskem prazniku kar premajhna za vse, ki so se udeležili slavnostne akademije. Med njimi so bili poleg lani imenovanega častnega občana Franca Novinca tudi predstavniki s Škofjo Loko pobratenih občin Sovodnje ob Soči (Italija), Tabor na Češkem, Maasmeechteln v Belgiji in Carlow na Irskem. Slavnostni govornik župan Igor Draksler je dejal, da so bile pred več kot tisoč leti načrtane fizične in mentalne koordinacije te lokalne skupnosti. 30. junija 1973 je namreč cesar podelil brižinskemu škofu darilno listino o predaji loške posesti. Spregovoril je o odnosu današnje loške občine do kulturne dediščine, pa tudi o razmerah, ki so zaradi recesije brutalno udarile med tu-

kajšnje prebivalce. Dogajanja v LTH je ocenil ne le kot materialno, temveč tudi moralno krizo, skozi katero se grobo kažejo učinki liberalnega kapitalizma. Spregovoril je o nekaterih letošnjih pridobitvah, ob tem pa ni pozabil na birokratske in druge ovire, ki otežujejo izpolnjevanje občinskih načrtov. Ravno nedavno odprti Sokolski dom je takšen primer, kjer za obnovo še vedno niso dobili nakazanih sredstev norveškega finančnega sklada, čeprav so ga Norvežani že davno nakazali slovenski državi. Od slednje tudi pričakujejo, da bo bolj razumevajoča pri zagotavljanju pogojev za otroško varstvo v vrtcih, kjer so letos v Škofji Loki nastali veliki problemi. Kljub oviram je za jesen in za prihodnje leto napovedal odprtje športne dvorane na Trati, gradnjo poljanske obvoznice in začetek naložbe v knjižnico.

Občinski nagrajenci (od leve): Peter Pokorn, Društvo upokojencev Škofja Loka (predsednik Miro Duič) in Zorica Škorc. / Foto: Tina Doki

Letos so si ob prazniku trije zaslužili najvišja občinska priznanja: zlati grb Peter Pokorn, srebrna pa Zorica Škorc in Društvo upokojencev Škofja Loka. Župan pa je pred praznikom sprejel odločitev o tem, da podeli tudi spominsko plaketo. To je izročil aku-

pini, ki je letos izpeljala Škofjeloški pasijon, sprejela pa sta jo režiser Borut Gartner in organizacijski vodja Tomaž Paulus. Kulturni program ob prazniku so oblikovali člani Godalnega orkestra Glasbene šole Škofja Loka in pevka Marica Izmajlova.

JESENICE

Na seji tudi o Radiu Triglav

Župan občine Jesenice Tomaž Tom Mencinger je na zadnji seji občinskega sveta občinskim svetnikom spregovoril tudi o dogajanju na Radiu Triglav. Občina Jesenice je namreč 5,5-odstotna solastnica radija. Povedal je, da mu je direktorica radija poslala ponudbo, s katero mu predlaga, da bi Občina Jesenice kapitalsko vstopila kot lastnica radija, hkrati pa podpisala pogodbo o povečanem obsegu poslovnega sodelovanja v prihodnje. Župan je v zvezi s tem dejal, da odločitve ne more sprejeti, dokler direktorica radija ne bo pojasnila nejasnosti v zvezi s finančnim stanjem radija, zlasti glede posojil, odprtih terjatev, imen upnikov ... "Gre za velike zneske, zato zadeva ni preprosta. Ko bomo dobili odgovore na vsa vprašanja, bomo šele lahko dali odgovor na ponudbo," je povedal Tomaž Tom Mencinger. S tem so se strinjali tudi občinski svetniki, ki jih bo župan tudi v bodoče seznanjal z dogajanjem na Radiu Triglav, saj jim, kot so dejali, ni vseeno, kaj se dogaja s to radijsko postajo. Kot smo že pisali, pa se za poslovno sodelovanje z Radijem Triglav zanima tudi Marko Potrč, znani radijski glas in televizijski obraz. U. P.

KROPA

Kovaški šmaren ta konec tedna

Z odprtjem razstave Kropa v ZDA v muzejski hiši Fovšaritnica se bo danes ob 18. uri pričel Kovaški šmaren, ki ga tradicionalno pripravlja turistično društvo Kropa v sodelovanju z domačimi društvi in s posamezniki. Ob 19. uri bo v Kovaškem muzeju odprta razstava risb Toneta Lazarja, osrednji dan prireditve pa bo jutri, v soboto, ko se bodo ob 9. uri dopoldne pričeli športni del, že uro za tem pa slikarska kolonija otrok in ljubiteljskih slikarjev Kropce, čemur bo ob 10.30 sledil blagoslov kolesa sv. Marjete na Bodlajevem vigenjcu. Sledil bo sprevid udeležencev Kovaškega šmarna, nastop godbe Gorje in folklorne skupine Voče ob 11. uri ter opoldne prikaz rokodelskih obrti. Ob 16. uri bo v Kovaškem muzeju predavanje Slovenstvo na razglednicah, ob 17. uri pa začetek kulturnega programa na Placu. Ves dan bodo odprti Kovaški muzej, vigenjci Vice in muzejska hiša Fovšaritnica, soboto pa bo zaključila večerna zabava. V nedeljo, 5. julija, bo ob 17. uri v sklopu Šmarna še maša pri Kapelci za pokojne kovače. M. A.

RADOVLJICA

Ko Radovljica zaživi

Klub radovljiških študentov in Prostovoljno gasilsko društvo Radovljica danes in jutri prireja športno zabavno prireditev Ko Radovljica zaživi, ki bo v šotoru pri športnem parku v Radovljici. Na prireditvi, ki jo organizirajo že peto leto, bosta v petek, 3. julija, ob 19. uri nastopila Tanja Žagar in skupina Kingston. V soboto, 4. julija, dopoldne bodo na športnih igriščih organizirani turnirji v nogometu, košarki in in-line hokeju. Športniki se bodo lahko pomerili še v plezanju na umetni steni, šadmintonu, namiznem tenisu pa tudi v "soapballu" - nogometu na milnici. Ob 19. uri bo velika gasilska parada in slovesen prevzem novega vozila, ob 20. uri pa nastop skupine Atomik Harmonik in Mance Šolk. M. A.

Ravnikar častni občan

MAJA BERTONČELJ

Medvode - Na slavnostni seji občinskega sveta občine Medvode je župan Medvod Stanislav Žagar v torek, 30. junija, sedmici podelil občinska priznanja. O prejemnikih priznanj je tako kot vsako leto odločala komisija za priznanja, ki je prejela devet predlogov, in odločila, da se priznanja podelijo sedmim. Naziv častni občan Občine Medvode je prejel Franc Ravnikar iz Valburge za izjemne dosežke na humanitarnem in pedagoškem področju ter pri promociji občine. Podeljenih je bilo pet

plaket, ki so jih prejeli: podjetje Brinox iz Sore, ki ga vodi Igor Berce, za uspehe na področju gospodarstva, Matevž Barle iz Medvod za uspešno delo na področju športa, Feliks Ježek iz Sp. Pirnič za uspešno delo na družbeno političnem in komunalnem področju, Vinko Peklaj iz Rakovnika za uspešno delo na področju razvoja lokalnega okolja in KUD Oton Župančič Sora za uspešno delo na področju kulture. Medaljo občine Medvode pa je prejel Franc Plešec iz Sore za uspešno delo na področju kulture. Podelitve priznanj občine

Medvode se je udeležil tudi minister za šolstvo in šport Igor Lukšič, sicer tudi občan Medvod, in se v svojem govoru spomnil tudi na Jakoba Aljaža, katerega rojstni dan 6. julij je praznik Občine Medvode. V imenu nagrajencev pa se je zahvalil nov častni občan Medvod Franc Ravnikar, sicer ravnatelj VIZ Frana Milčinskega v Smedniku: "Nagrajenci bomo skrbeli za to, da ne bomo delali kakšne sramote. Dobiti občinsko priznanje je velika obveza tudi za naprej, obveza za pozitiven odnos do občine, za delovanje v okviru občine in podobno."

Sedem občinskih nagrajencev (od leve Matevž Barle, Feliks Ježek, Franc Ravnikar, Vinko Peklaj, Igor Berce iz podjetja Brinox, Franc Plešec in predstavniki KUD Oton Župančič Sora) s predsednikom komisije Andrejem Reboljem st., ministrom Igorjem Lukšičem in županom Medvod Stanislavom Žagarjem.

GORENJA VAS

Dan športa in zabave

Klub Mladinska jutri, 4. julija, pri OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi prireja Dan športa in zabave. Potekali bodo turnirji v nogometu, košarki, floorbalu in tenisu, poleg tega pa tudi še druge aktivnosti. Po končanih turnirjih bo sledila zabava na prostem z DJ Perom. Več o prireditvi na: <http://mladinska.servebeer.com>. M. B.

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione transfrontaliera
Italia-Slovenia
svrepilo teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel vostro futuro!
Naložba v vašo prihodnost!
www.ita-slo.eu

Fondo europeo di sviluppo regionale
Erasmi II ed erasmi II+2007

L'Autorità di Gestione del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013 intende organizzare sull'intero territorio dell'area-Programma un ciclo di giornate informative sul bando pubblico per la presentazione di progetti standard n. 02/2009, pubblicato il 1° luglio sul Bollettino ufficiale della Regione autonoma Friuli Venezia Giulia ed il 3 luglio sulla Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

Organ upravljanja programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 bo na območju programa organiziral informativne delavnice, kjer bo za predložitev standardnih projektov št. 2/2009, ki bo objavljen 1. julija v Uradnem listu Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine ter 3. julija v Uradnem listu Republike Slovenije.

9.07.09 Udine/Videm
Regione autonoma Friuli Venezia Giulia/
Autonomia dežela Furlanija Julijske krajine
Auditorium della
Regione autonoma Friuli Venezia Giulia/
Občina avtonomna
Dežele Furlanije Julijske krajine
Via Sabbadini, 31

14.07.09 Portorose/Portorose
Republika Slovenija/Repubblica di Slovenia
Hotel Slovenia/Chorona - Congress Center
(Oslo 13)

16.07.09 Bologna
Regione Emilia-Romagna/Autorità Emilia-Romagna
Sala Auditorium/Chorona - Auditorium
Viale Aldo Moro, 18

21.07.09 Venezia/Beneške
Regione del Veneto/dežela Veneto
Russell Hotel (Via Oranda, 4 - Loc. San Giuliano)

Per informazioni ed iscrizioni inviate una e-mail a:
Za informacije in prijavo posredujte elektronsko pošto na: info.itaslo@regione.fvg.it

Dom kulture z novo podobo

Kulturni dom so v prostovoljni akciji v okviru Obrtne zbornice Kamnik - Komenda pleskarji prebarvali brezplačno.

JASNA PALADIN

Kamnik - Občina Kamnik se je letos spet prijavila na evropsko tekmovanje Entente Florale, kjer se ocenjuje urejenost mest, na katerem je že leta 2001 osvojila zlato medaljo.

Nova podoba kamniškega kulturnega doma je zgleden primer sodelovanja občine in zasebnikov.

Z različnimi partnerji občina že nekaj mesecev intenzivno ureja širše območje mesta, v sodelovanju z Obrtno zbornico Kamnik - Komenda pa so konec minulega tedna polepšali tudi Dom kulture Kamnik. "Šest eldp zidarjev je nekaj dni pripravljalo teren za dvajset pleskarjev, ki bodo danes dokončno

polepšali naš kulturni dom, ki smo ga pred osmimi leti temeljito obnovili v notranjosti, zdaj pa se ga ne bomo sramovali niti od zunaj. V prihodnjih dneh bomo poskrbeli še za okenske okvirje in cvetlične nasade," je zadovoljen ob pogledu na priza-

devne pleskarje povedal pobudnik akcije župan Tone Smolnikar. Kot so povedali na Obrtni zbornici Kamnik - Komenda, je bil odziv njihovih članov ob prvi tovrstni prostovoljni akciji zares dober, zato že razmišljajo, da bi v sodelovanju z občino tovrstne pobude v prihodnje še nadgradili.

ŠKOFJA LOKA

Z listino obnovili sodelovanje

Župana občin Škofja Loka in Maasmechelen iz Belgije Igor Draksler in Georges Lennsen sta podpisala listino o nadaljnjem sodelovanju polno desetletje pobratenih mest (na sliki). Uradno sta se pobratila leta 1999, neuradno sodelovanje pa traja skoraj še enkrat dlje. Ljudje iz obeh občin se povezujejo na kulturnem, športnem, gospodarskem, humanitarnem področju, skupaj so prišli do evropskega denarja in institucij, prijatelji pa so Ločanom in njihovim sosedom v Železnikih priskočili na pomoč tudi ob poplavih pred dvema letoma. Iskrene vezi med ljudmi so dobri temelji za nadaljnje sodelovanje, meni župan Igor Draksler, umetnost pa je tista, ki omogoča za razvoj in komunikacijo, je prepričan župan Georges Lennsen. Listino sta namreč podpisala v galeriji Ivana Groharja, kjer ob tej priložnosti razstavljajo belgijski umetniki iz tega mesta, poleg tega pa ob letošnjem jubileju potekata tudi slovenski teden v Maasmechelen in flamski teden v Škofji Loki. D. Ž.

Zahtevajo poplavno varnost

V Železnikih upajo, da bo država čim prej poskrbela za njihovo poplavno varnost in omogočila hitrejšo sanacijo po ujmi, je ob občinskem prazniku poudaril župan Mihael Prevc.

ANA HARTMAN

Železniki - Minuli torek je bila v Železnikih slavnostna akademija ob občinskem prazniku, ki ga praznujejo v spomin na prvo omembo krajev v Selški dolini v listini iz 30. junija 973, s katero nemški cesar tamkajšnje zemljo podelil v last freisinskim škofom. Dogajanje v občini je tudi v zadnjem letu zaznamovala odprava posledic predlanskih poplav, je dejal župan Mihael Prevc. Po njegovem mnenju je sanacija do letos potekala zelo dobro, med drugim so dobili nov zdravstveni dom, mesto pa je zahvaljujoč obnovljenim objektom videti še lepše kot pred katastrofalnim 18. septembrom 2007. A sanacija v Železnikih se očitno ustavlja, saj naj bi letos prejeli le 1,2 milijona evrov oz. četrtino obljubljene državne pomoči, je opozoril Prevc in znova pozval odgovorne v državi, raj jim vrnejo obljubljeni denar. "Ob tem se moramo vprašati še, ali so Železniki danes bolj varni pred poplavami. Vodarnji so v zadnjih dveh letih kar precej postorili na vodotokih,

Letošnji nagradenci Občine Železniki z županom Mihaelom Prevcom / Foto: Tina Dolž

a za večjo poplavno varnost to še zdaleč ni dovolj. Zato je moja prošnja in zahteva državi tudi, da pospeši postopke izdelave državnega prostorskega načrta za zagotovitev večje poplavne varnosti Železnikov," je še dodal Prevc.

Na slovesnosti v športni dvorani je župan podelil tudi občinske nagrade. Plaketo so prejeli Muzejsko društvo Železniki ob 30-letnici delovanja in 40-letnici muzeja v Železnikih ter čebelarški društvi

Železniki in Selška dolina ob stoletnici organizirane dejavnosti čebelarjev v občini Železniki. Podelili so še tri občinska priznanja: Smučarskemu klubu Dornel za dolgoletno uspešno delo pri vzgoji športnikov, Športnemu društvu Dolenja vas, ki je letos uspešno izpeljalo Evropski pokal v sankanju s samotežnimi sanmi, in župniku Damjanu Proštu za prizadevno delo in vodenje obnove cerkve sv. Petra v Selcih.

Župan je priznanja podelil tudi osnovno- in srednješolskim, ki so bili vsa leta šolanja odlični.

V kulturnem programu so nastopili Mešani pevski zbor Dornel, Grudnovestniki, Mladinski pevski zbor OŠ Železniki, baletne pripravnice in Kvintet Smrtnik, ki je dobrodelno nastopil na dveh humanitarnih koncertih za poplavljenke Železnike v Železni Kapli in Pliberku.

Napoti vsem ideologijam

ANA HARTMAN

Davča - Na dan državnosti so v Davči pripravili prvi Terčeljev dan, ob tej priložnosti pa je arhidlakon Anton Slabe blagoslovil nagrobnik leta 1946 ubitega primorskega duhovnika, pesnika in pisatelja Filipa Terčelja in davškega župnika Franca Krašne ter spominsko ploščo drugih žrtev revolucije v Davči.

"Filip Terčelj je velikan, za katerega Slovenci ne vemo,"

je na prireditvi v davški cerkvi poudaril slavnostni govornik, sekretar na ministrstvu za kulturo Silvester Gabršček, in orisal Terčeljevo življenje. Med drugim je bil ustanovitelj prosvetne zveze v Gorici in član ožjega goriškega odbora Mohorjeve družbe. Zaslovel je kot govornik, bil je pisatelj in pesnik religiozne lirike, uglasbenih je kar 114 njegovih religioznih pesmi. Leta 1931 so ga fašisti zaprli, prestajal je mučna zasluga-

nja. Nenehno preganjanje takratnih ideologij ga je izmučilo, zato se je nazadnje zatekel k prijatelju Francu Krašni, župniku v Sorici in Davči, oba pa so 7. januarja 1946 knojevci usmrtili v Štulčevi grapi v Davči. Pokopana sta na davškem pokopališču. "Terčeljevo življenje je bilo prežeto z ljubeznijo do bližnjega. Znal je odkriti človeško stisko, razdaljal se je za ljudi, ne da bi preziral druge, niti svojih preganjalcev," je še dejal Gabršček.

"Skrajni čas je, da med vojno in po njej nedolžno pobitim Slovincem vrnemo dobro ime in dostojanstvo. Želim, da bi nas tragični dogodki iz polpreteklega zgodovine nehali bremeniti in deliti ter da v moči odpuščanja zaživimo v miru in medsebojnem razumevanju," je zbrane nagovoril župan Železnikov Mihael Prevc, spregovorili pa so tudi žena Terčeljevega nečaka Lidija Terčelj, predstavnica Nove slovenske zaveze Blaža Cedilnik in Franci Petercel, predsednik šestčlanskega pripravljalnega odbora Terčeljevega dne.

... tokrat zadnji pred poletnimi počitnicami

Belvijev facebook večer

Petek, 3. julija, ob 21. uri na Bowlingu Planeta Tuš v Kranju

Člani, nečlani, povabljeni ... FACEEEEEBOOOK GENERACIJA, pridite na odštekano zabavo! Vstopnine NI!

Člani Facebook skupnine radio Belvi bodo tokrat ustvarjali glasbeni program.

Mamici v biatlonu že trenirata Razočaranje izpuhtelo

Biatlonci se pripravljajo na olimpijsko sezono. Od včeraj so na pripravah v Ramsau, v torek se selijo na Obertilliach, kjer se jim bo pridružila tudi Tadeja Brankovič Likozar.

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Biatlonci se na novo sezono pripravljajo v polni zasedbi. Po porodu sta se na trening namreč že vrnila tudi Dijana Ravnikar in Tadeja Brankovič Likozar, ki je bila najprej zaradi poškodbe rame, nato pa zaradi nosečnosti s tekmovališč odstopila leto in pol. Za zdaj trenira še po prilagojenem programu in bo izpustila priprave v Ramsau, kamor so biatlonci (Janez Marič, Klemen Bauer, Peter Dokl, Vasja Rupnik, Jože Mehle) in biatlonke (Teja Gregorin, Dijana Ravnikar, Andreja Mali) odpotovali včeraj. Tadeja se jim bo pridružila v torek na Obertilliachu, kamor odhaja s hčerko Mašo.

"Treniram že po programu. Počutje je za zdaj v redu, tudi z ramo nimam večjih težav. Treninji pa seveda količinsko še niso tako obsežni in tudi ne intenzivni, kot bi sicer morali biti v tem obdobju. Od poroda še niso minili trije meseci, tako da začenjam postopoma. Hodila sem že na treninge streljanja, medtem ko na rokah prav veliko kilometrov še nimam. Več sem rolala," je povedala Tadeja Brankovič Likozar, ki si seveda želi uspešne vmitve v biatlon. "Pripravljenost bomo zagotovo tempirali na olim-

Ihanca Peter Dokl in Klemen Bauer sta nastopila na slovenskem pustolovskem tekmovanju.

pijske igre, kjer si želim kar najbolj pomagati štafeti. Osebnih ciljev si še nisem postavljala. Za kakršnekoli napovedi je trenutno še prezgodaj. Verjetno niti ne bom nastopila na vseh tekmah. Bomo videli, kako bo na vse skupaj reagiralo moje telo."

Če so biatlonke v prvem delu priprav na sezono večinoma trenirale v Ihanu, se je moški del ekipe prvič pripravil v Delnicah na Hrvaškem, zadnja leta so namreč trenirali v Bohinju in na Pokljuki, kjer pa letos intenzivno gradijo nov športno-rekreacijski center. "Malce spremembe kar paše. Tren-

ingovih. Poleg tega je takšno tekmovalje dobrodošlo tudi za psihološko pripravo," pravi Ihanec in obenem dodaja, da kakšne druge podobne ekstremne tekme pred sezono nima v načrtu niti ne triatlona jeklenih, vsaj v solo izvedbi ne.

Skupne treninge na Hrvaškem pa je izpustil Janez Marič, ki se je po dogovoru in po programu trenerja Uroša Velepca, slednji je bil vodja ekipe Jureta Robiča na dirki čez Ameriko, doslej pripravil v domačem Bohinju. "Večinoma sem treniral na kolesu, na rokah, vozil sem se s kajakom. Poskusil sem tudi s krosom, tudi zato, da vidim, če bi lahko nastopil na triatlonu jeklenih. Ker pa me je koleno pri teku bolelo, sem misel na to opustil. Rolkarski test na Soriško planino je pokazal, da sem trenutno hiter. Čas je bil dober kljub zlomljeni rolki," je v sredo poročal Janez Marič, ki se je v spomladanskih mesecih veliko posvečal tudi novemu hobiju turnemu smučanju, za katerega pravi, da je to zanj najboljši šport, ki ga je doslej poskusil. Priprave biatloncev so se torej začele obetavno, do prve tekme na snegu pa tekmovalce čaka še veliko trdega treninga.

MAJA BERTONCELJ

Koroška Bela - V sredo se je v Slovenijo vrnil ultramaratonski kolesar Jure Robič, ki je na dirki čez Ameriko naskakoval peto zmago, z ekipo pa so se odločili, da dirko iz protesta proti nepoštenemu ravnanju organizatorjev konča predčasno. Kljub temu navijačev ni razočaral in večina ga pri tej odločitvi podpira, kar se je pokazalo tudi ob njegovi vrnitvi, saj so ga navijači najprej pričakali na Brniku, popoldne pa so mu na domači Koroški Beli pripravili sprejem, na katerem so mu podarili sliko domačega kraja.

"Odnos organizatorja do nas je zame res razočaranje. Po vseh teh letih dobrih nastopov si tega nisimo zaslužili, da nam ne omogočijo niti osnovnih poštenih metod dirkanja. Priznam, da nisem bil vajen dirke končati predčasno in sem bil globoko v sebi potr, saj sem vedel, da sem bil realno sposoben

zmagati dirko, da sem jo tudi realno zmagal. Ko sem videl povabilo predsednika na sprejem, po sprejemu na Brniku in v domačem kraju pa lahko rečem, da je vse to razočaranje izpuhtelo kot milni balonček. Izredno sem vesel, da vidim, da ljudje to našo gesto podpirajo, saj smo dokazali, da smo Slovenci tudi ponosen narod," je povedal Jure Robič ter dodal: "Wyss je bil izredno dobro pripravljen. Borili smo se do konca, a s to kaznijo se ga ni dalo otresti. Tudi on je, tako kot mi, delal napake, a mi smo bili sankcionirani, on pa ne. Tukaj ni enakopravne borbe, tako da ni bilo drugega, kot da iz protesta nekaj naredimo." Ali ta izkušnja pomeni, da na RAAM ne gre več? Robič odgovarja: "Nikoli ne reci nikoli, a pod tem organizatorjem me na tej dirki ne bodo več videli. Veliko je tudi še drugih dirk v Evropi, napovedujejo se tudi nove, tako da iz živov ne bo zmanjkalo."

Juretu Robiču so v sredo popoldne v domačem kraju pripravili sprejem. / Foto: Anka Bulovec

S štirinajstimi leti v Juventus

Mladi nogometaš Triglava Žan Benedičič iz Kranja bo, kot vse kaže, prestopil v italijanskega velikana Juventus.

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Žan Benedičič je 14-letni nogometaš Triglava. V pretekli sezoni je na mestu veznega igralca igral za ekipo U14 v prvi slovenski ligi. Je izstopal, kar so opazili tudi predstavniki velikih klubov iz tujine. Spomladi je bil na preiskusu pri Celticu, a se nato za selitev na otok ni odločil, predvsem zaradi prevelike oddaljenosti od doma. Kasneje je dobil ponudbo iz Juventusa za prestop sredi avgusta. Prav veliko časa za odločitev ni imel, v začetku tedna pa je sporočil, da odhaja k temu italijanskemu velikanu. Njegov menedžer Amir Ružnič nam je pojasnil, da do prestopa sicer še ni prišlo, da pa je zanj vse dogovorjeno in poteka urejanje formalnosti, saj so normativi FIFE pri prestopih mladoletnih igralcev še posebej strogi: "V Juventusu ga želijo. Dvakrat so ga prišli

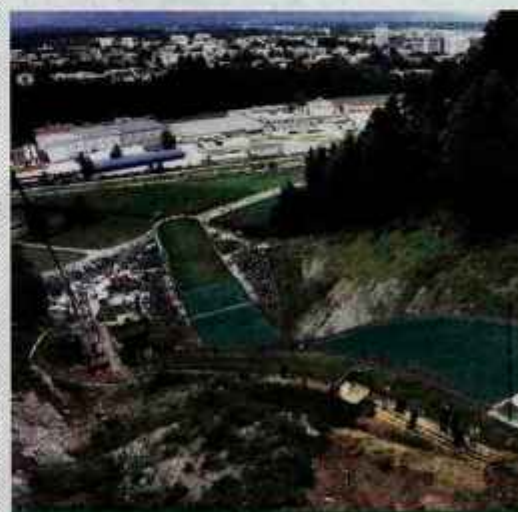

Žan Benedičič - obeta se velik prestop mladega nogometaša Triglava v Juventus

gledat na tekmo in ga ocenjujejo kot največji talent letnika 1995, kar so ga videli v zadnjih dveh letih."

"Ponudbo kluba, kot je Juventus, težko zavrneš, seve-

njim gre tudi oče Lado. "Dali so mi kar dobre pogoje, iz katerih se vidi, da imajo z mano cilje tudi za naprej. V klubu bodo poskrbeli za moje šolanje, imel bom inštruktorja za italijansko, skupaj z očetom bova živel v stanovanju blizu stadiona, poskrbljeno bom imel tudi za prehrano," je pojasnil Žan, ki od prestopa razumljivo pričakuje veliko: "Ni me strah, vem pa, da bodo prvi meseci težki. Upam, da se bo ta prestop čim bolj iztekel tudi za mojo nadaljnjo kariero. Moj cilj je igrati v ligi prvakov." V kranjskem Triglavu, kjer je Žan osvajal nogometno znanje, so za zdaj še previdni. "Nas zanimanje Juventus veseli, če bo do prestopa tudi dejansko prišlo, o čemer pa še nismo obveščeni, bomo zelo veseli," pa je povedal Miran Šubič, direktor kluba.

Smočarska zveza Slovenije
Smočarski klub Triglav Kranj
Organizacijski komite Kranj 2009/10
FIS CELINSKI POKAL 2009
V smučarskih skokih HS 109
Kranj, Gorenja Sava
Program: sobota, 4. julija 2009, ob 17. uri - I. tekma
nedelja, 5. julija 2009, ob 9. uri - II. tekma
Nastopili bodo odlični skakalci iz šestnajst držav.
Vstopnine ni. Prost vstop je danilo našim zvestim gledalcem.
Vabljeni!

Kranj

Sojenje zaradi spolnega napada na deklici

Na kranjskem sodišču so včeraj za zaprtimi vrati začeli soditi Kranjčanu, obtoženemu storitve več kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let. Po neuradnih podatkih naj bi bili njegovi žrtvi deklici, stari devet in enajst let, obtoženi pa je bil prijatelj obeh družin. Prijeli so ga februarja letos, ko je o njegovem početju menda spregovorila ena od deklic. **S. Š.**

KRIMINAL

Lesce

V Estoniji ukraden avtomobil našli v Sloveniji

Gorenjski policisti za izravnalne ukrepe so v ponedeljek sredi noči pri kontroli parkirišča v bližini Lesce ob gorenjski avtocesti preverili tudi parkirano vozilo Toyota Avensis in ugotovili, da je vozilo v skupni evidenci zabeleženo kot ukradeno v Estoniji. Počakali so v zasedi in naslednji dopoldan so pri vozilu prijeli 69-letnega Britanca in ga utemeljeno osumili tatvine avtomobila, zato so zoper njega napisali kazensko ovadbo. V kasnejšem postopku so še ugotovili, da je bil zoper Britanca v preteklosti že izrečen ukrep prepovedi vstopa v Slovenijo, zato so mu izrekli globo in ga odstranili v Italijo, kjer prebiva. Pet tisoč evrov vredno vozilo bodo vrnil lastniku.

Domžale

Tatavo ustavili pri izhodu

Domžalski policisti so pred dnevi obravnavali domnevno tatavo, 58-letno Mariborčanko. V eni od trgovin v Domžalah naj bi izkoristila nepazljivost oškodovanke in iz njenega nakupovalnega vozička ukradla žensko torbico. Oškodovala bi jo za približno dvesto evrov, če je pri izhodu iz trgovine ne bi ustavil varnostnik in jo zadržal do prihoda policistov. Preiskovalni sodnik jo je poslal v hišni pripor.

Spodnja Bela

Tatovi na gradbišču

Neznani storilci so pred dnevi na gradbišču ceste med Spodnjo in Srednjo Belo ukradli 25 metrov kanalizacijske cevi, petdeset metrov cevi za električni kabel in pokrov kanalizacijskega jaška. Gmotna škoda znaša 450 evrov.

Škofja Loka

Kadili bodo še njihovi vnuki

Neznani storilci so v noči na ponedeljek vlomili v prodajalno v Škofji Loki in odnesli večjo količino cigaret. Gmotna škoda naj bi znašala kar 35 tisoč evrov. **S. Š.**

Oproščena zaradi nezakonitosti

1. stran

"Tudi če gre za najhujše kaznivo dejanje in je medijsko podprto, še vedno veljajo enaki dokazni standardi kot za milejša dejanja. Preiskovalna sodnica je izdala odredbo za izvedbo hišne preiskave, ne da bi od policije zahtevala ustrezna dokazila. Zadovoljila se je s splošno, nekonzekventizirano argumentacijo. Na tako pridobljen dokaz senat ne more opreti svoje sodbe, pa če so okoliščine še tako obremenilne," je v obrazložitvi oprostilne sodbe povedala predsednica senata, okrožna sodnica **Marjeta Dvornik**. "Senat pričakuje, da bo ta kazenski postopek v področju policiji, tožilstvu in preiskovalnim sodnikom tukajšnjega sodišča, da je treba spoštovati zakonske obveznosti," je bila ostra Dvornikova.

Zagovornika obdoženih sta sicer že ves čas sojenja opozarjala na nezakonitost hišne preiskave, hkrati pa sta skušala senat prepričati, da so policisti tudi dovoljenje za tajno opazovanje in prisluškovanje telefonskim pogovorom pridobili v nasprotju z zakonom o kazenskem postopku, vendar je bil senat v tem delu drugačnega mnenja.

Odvatnika Milan Krstič (levo) in Peter Žnidaršič sta spdni senat prepričala, da je preiskovalna sodnica nezakonito izdala odredbo za hišni preiskavi pri obdoženih. / Foto: Tina Dokl

"Sodišče je z zadnjim sklepom storilo, kar bi moralo storiti vsako sodišče za obrambo človekovih pravic in svobodčin," je bil kljub temu v končni besedi zadovoljen zagovornik prvoobtoženega **Peter Žnidaršič**. Opozoril je še, da je imel ropar po opisu, ki ga je podal napadeni poštar, povsem drugačne fizične lastnosti, kot jih ima Razingar, prav tako pa policija sploh ni na-

šla oblačit, kakršne je po poročanju pripovedi nosil ropar. "Sodišče bi moralo že v fazi preiskave opraviti prepoznavno obdoženih, namesto tega pa policisti raje naredili, kar pač so. To je škodilo temu postopku. Tako se danes ni jasno, kdo je storil to kaznivo dejanje," pa je med drugim dejal Bešičev zagovornik **Milan Krstič**.

Na novinarski konferenci 31. decembra lani ob prijet-

ju Razingarja in Bešiča so sicer kranjski kriminalisti Jeseničana povezali še s tremi oboroženimi ropi: 18. decembra 2007 na Spodnjem Plavžu na Jesenicah (ukradenih je bilo 44.150 evrov), 16. januarja lani v jeseniškem Jeko-inu (36.445 evrov) in 18. avgusta lani v blejskem hotelu Savica (153.844 evrov). Tožilstvo za ta dejanja obtožnice še ni sestavilo.

Poostreni nadzori tudi avgusta

Policisti bodo še vse do nedelje poostreno nadzirali hitrost na slovenskih cestah, enako pa bodo storili tudi konec avgusta.

Simon Šubic

Kranj - Policisti po vsej državi že od ponedeljka izvajajo poostrene nadzore hitrosti, ki je na slovenskih in tudi evropskih cestah najpogostejši vzrok prometnih nesreč, predvsem tistih z najhujšimi

posledicami. Preventivno akcija Hitrost - počasneje je varneje bodo zlasti na problematičnih odsekih cest izvajali vse do nedelje, ponovili pa jo bodo tudi med 23. in 27. avgustom.

Prehitra vožnja je še vedno največji slovenski prometni

in varnostni problem, opozarjajo policisti. V lepem, sončnem vremenu, ko je na cestah več voznikov motornih koles in koles z motorjem, kolesarjev in pešcev, imajo vozniki lažen občutek varnosti, mnogi tudi precenijo svoje sposobnosti in sposobnosti vozil, zato policisti v poletnih mesecih ugotavljajo povečano agresivno vožnjo in številne preokrajšive hitrosti, kar se pogosto konča s hudo prometno nesrečo. Edini pravi način za zmanjšanje povprečne hitrosti je zato doslednejše spoštovanje omejitev hitrosti in ustrezna prilagoditev vožnje razmeram na cesti.

Na slovenskih cestah so v letu 2008 zaradi neprilagojene hitrosti umrle 103 osebe, 408 jih je bilo hudo, 2695 pa lahko ranjenih. V istem obdobju leta 2007 je umrlo 126 oseb, 473 jih je bilo hudo, 3765 pa lažje ranjenih.

Medvode

Pogrešajo ga teden dni

Pred tednom dni je neznan kam izginil 61-letni Kristof Peklaj iz okolice Medvod, so sporočili s Policijske postaje Medvode. Od doma se je minuli petek dopoldne odpeljal z osebnim vozilom Kia Ceed srebrne barve in registrske številke LJ 90-3VA. S seboj je vzel tudi psičko pasme bernski ovčar. Pogrešani je visok okoli 180 centimetrov, vitke postave, sivih las in rjavih oči. Kako je oblečen, ni znano. **S. Š.**

Jesenice

Ponoči v lokalu

Na Jesenicah je nekdo sredi noči iz gostinskega lokala odnesel več steklenik alkohola in cigaret. Gmotna škoda znaša dvesto evrov. **S. Š.**

A1 - REMONT KRANJ d. o. o.
Ljubljanska cesta 22, 4000 Kranj
www.tehnicni-pregledi.si

Smu podjetje z dolgoletno tradicijo in izkušnjami pri opravljanju tehničnih pregledov vozil. Zaradi povečanega obsega dela iščemo novega sodelavca, in sicer:

TEHNIK - KONTROLOR (m/ž)**Vaše naloge bodo:**

- opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil

Od vas pričakujemo:

- V. stopnjo strojne ali prometne šole,
- vsaj 3 leta delovnih izkušenj pri delu z avtomobili,
- poznavanje računalniških programov (Word, Excel).

Ponujamo delovno razmerje za določen čas 12 mesecev (poskusna doba 3 mesece) in možnost kasnejše zaposlitve za nedoločen čas.

Pisne prijavi z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 10 dneh na naslov:

A1-REMONT KRANJ, D. O. O.
Ljubljanska cesta 22, 4000 Kranj
ali na elektronski naslov: info.remont@a-1.si

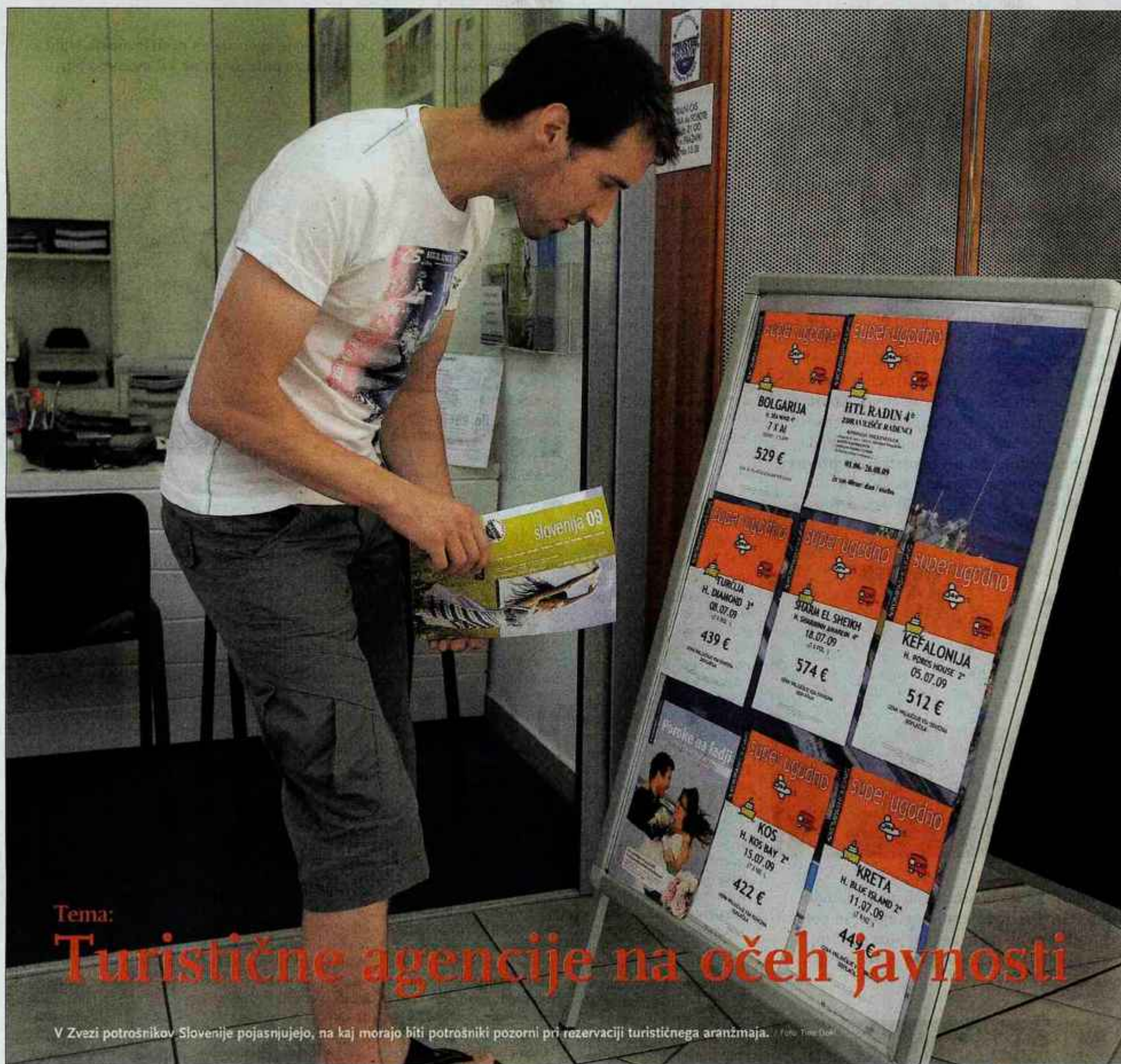
Dodatne informacije na tel.: 04/201 52 10

Hitrost bodo poostreno nadzirali do nedelje. / Foto: Tina Dokl

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
KNJIGE IN LJUDJE
NA ROBU

Pogovor

Marija Simčič pravi:
"Dijak mora biti učitelju izziv."

Reportaža

V Tehniško šolskem centru Kranj so v okviru MEPI-ja organizirali odpravo na Mauritius.

Zanimivosti

Gregor Kovač se v slovenski policiji ukvarja z izdelovanjem fotorobotov.

Aktualno

Mnenja

Breda Kutin, predsednica Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS) in podpredsednica evropske potrošniške organizacije BEUC: "Velik del potrošniške zakonodaje se sedaj oblikuje na ravni Evropske unije. V Sloveniji tradicije zaščite potrošnikov ni bilo, saj je Zakon o varstvu potrošnikov začel veljati šele v letu 1998, vendar so potrošniki pri nas relativno dobro zaščiteni tudi zaradi devetnajstletne aktivnosti ZPS, ki ozavešča in informira potrošnike, da znajo sami vedno bolj uveljavljati svoje pravice. Potrošniki v Sloveniji imajo v nekaterih primerih celo več pravic, kot jih daje evropska potrošniška zakonodaja."

Igor Šilar: "S turističnimi agencijami nimam slabih izkušenj, nekajkrat sem letoval in potoval prek njih. Vedno pa se že prej pozanimam, katera agencija ima dober sloves. To nekaj pomeni."

Zdenka Zorman: "Nekajkrat sem koristila aranžmaje turističnih agencij in sem bila doslej vedno zadovoljna. Res pa se natančno pozanimam o kraju letovanja, namestitvi, dodatni ponudbi." S. K.

Berite drobni tisk

Na Zvezi potrošnikov Slovenije imajo vsako leto akcijo Turistične agencije na očeh javnosti. Njihova pravna svetovalka Tea Žnidaršič je povedala, kateri so razlogi za pritožbe in na kaj moramo biti potrošniki pozorni že pri rezervaciji aranžmaja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Najpogostejši razlog za pritožbo čez aranžmaje turističnih agencij so neustrezne namestitve. Za kakšne težave gre in kako jih lahko rešimo že na kraju letovanja oziroma potovanja?

"Neustrezna namestitve lahko zajema težave tako s spremembo kraja letovanja, nižjo kategorijo namestitve od vplačane, raznih pomanjkljivosti pri namestitvi, kot so pomanjkljivosti pri opremitvi sob, slabo čiščenje, neprijaznost osebja, ni klimatske naprave, čeprav je bila obljubljena, ni bazena, umazane plaže, moteč hrup v okolici zaradi gradnje ...

Pomembno je, da vsako napako, ki jo potrošnik opazi med izvajanjem pogodbe o turističnem aranžmaju, predstavniku agencije sporoči že na kraju samem. Če tega ne stori, po prihodu domov v zvezi za isto napako ne bo mogel podati pisne pritožbe. Opozorilo o napakah je najboljšje podati v pisni obliki, potrjeno o predanem opozorilu pa skrbno shraniti. Agencija bo morala v najkrajšem mogočem času narediti vse potrebno za odpravo pomanjkljivosti."

Ali je agencija dolžna že ob rezervaciji posredovati podatke, na koga se lahko obrnemo v kraju letovanja oziroma potovanja?

"Agencija mora potrošniku že pred začetkom potovanja posredovati ime in priimek, naslov, telefonsko številko lokalnega predstavnika turistične agencije. Če lokalnega predstavnika ni, pa mora potrošnik ineti na voljo telefonsko številko, prek katere lahko stopi v stik z agencijo. V pomoč potrošnikom je tudi določba, po kateri mora agencija potrošniku, ki se med potovanjem znajde v težavah zaradi nepredvidljivih napak, višje sile ali dogodka, ki ga kljub skrbnemu ravnanju ni bilo mogoče preprečiti, ponuditi takojšnjo pomoč."

K aranžmaju lahko vplačamo t. i. riziko odpovedi, na primer za primer bolezni ali drugih izrednih okoliščin. Ali imajo agencije pogoje odpovedi enake? Na kaj moramo biti pri tem še posebej pozorni?

"Skoraj vse turistične agencije v svojih splošnih po-

Tea Žnidaršič / Foto Tina Daki

gojih ponujajo zavarovanje odpovedi potovanja oziroma odatopnino, vendar se ti pogoji od agencije do agencije razlikujejo. Potnik tako ob sklenitvi pogodbe vplača določen znesek, ki v primeru odpovedi od pogodbe pripade agenciji poleg administrativnih stroškov. Tako doplačilo se lahko sklene tudi kot zavarovanje. Preden se odločite za sklenitev zavarovanja, je dobro pregledati, za kakšne primere agencije predvidevajo sodelovanje zavarovanja oziroma plačilo ostopnine. Največkrat so to nepričakovano poslabšanje zdravstvenega stanja, nesreča, smrt v družini, elementarne nesreče, nekatere kot razlog za odstop od potovanja priznavajo tudi uradni pozivi, ki ga nepričakovano prejme potnik."

Vsaka agencija ob podpisu pogodbe predloži tudi splošne pogoje. Zakaj jih je vredno natančno prebrati?

"V splošnih pogojih so podrobneje urejene pravice in obveznosti turistične agencije in njenih potnikov. V njih so natančneje določene tudi pravice organizatorja potovanja in agencije, ki posreduje pri prodaji turističnega aranžmaja, kar je za potrošnika zelo pomembno pri uveljavljanju zahtevku za povračilo dela zneska aranžmaja zaradi pomanjkljivosti. Turistična agencija mora že v katalogu navesti točne podatke o ceni, informacije o kraju potovanja, načinu in vrsti prevoza, vrsti in kraju nastanitve, lokaciji nastanitve, turistični kategoriji, ki jo priznava država, v kateri se izvaja storitev, stopnji kakovosti nastanitve in njenih

glavnih značilnosti, programu potovanja, potnih listih in morebitnih zahtevah za vizume in zdravstvene formalnosti, o denarnem znesku ali odstotku cene, ki jo je treba plačati ob rezervaciji in časovnih rokih za plačilo razlike, o najmanjšem potrebnem številu oseb za izvedbo turističnega aranžmaja in skrajnem roku za obvestitev potrošnika ob morebitni odpovedi potovanja."

Zelo priljubljeni so aranžmaji v zadnjem trenutku (last minute). Kaj vse se prodaja pod tem imenom?

"Pri nekaterih agencijah je to aranžma, ki se prodaja tik pred začetkom potovanja, zanj pa velja povsem enaka kakovost kot za aranžmaje, ki se prodajajo v redni posluhi. Nekatere agencije pa pod "last minute" aranžmaje tržijo aranžmaje nižje kakovosti ali pa aranžmaje, kjer ni znana končna lokacija namestitve. Zato je treba v splošnih pogojih potovanja posamezne agencije preveriti, za kakšno vrsto aranžmaja sploh gre."

V zadnjih letih se ponujajo cenejši aranžmaji ob zgodnji rezervaciji, t. i. rezervacija first minut. So tudi v resnici cenejši?

"Ponavadi so to aranžmaji, ki so osnovno res ugodnejši, saj jih potrošniki vplačajo kar nekaj mesecev pred začetkom potovanja. Prejeli pa smo že pritožbe potrošnikov, pri katerih se je izkazalo, da so agencije iste aranžmaje kasneje ponujale po nižji ceni."

Poleg težav s kakovostjo nastanitve - nad čim se potrošniki še pritožujejo?

"Potrošniki se pritožujejo nad izvedbo programa, ki lahko pomeni tako spremembo programa potovanja, o kateri potniki niso obveščeni, izpad plačanih ogledov, primere, ko je za objubiljene brezplačne ogledje treba plačati, skrajšanje trajanja aranžmaja, slabo vodenje in slaba organiziranost potovanja. Zelo pogoste so pritožbe nad neprimernim odnosom vodiča oziroma predstavnika agencije. Največ pritožb glede prevozov pa je zaradi pomanjkljivega standarda prevoza, spremembe prevoznega sredstva, v vedno več primerih pa tudi velike zamude leta, ki potnike prikrajšajo za polovico ali pa cel dan vplačane dopusta."

Če se problemov ne da rešiti ali pa vsak omiliti na kraju samem, kaj naj stori potrošnik, ko se vrne domov?

"Potrošnik lahko po končanem potovanju zaradi nepopolno ali neakakovostno opravljenih storitev uveljavlja sorazmerno znižanje cene. Na agencijo je treba poslati pisno pritožbo v dveh mesecih po končanem potovanju. V pritožbi je treba natančno opisati vse pomanjkljivosti, potrošniki pa si pri ovrednotenju zahtevka lahko pomagajo s Frankfurtso tabelo, ki jo najdejo tudi na naši spletni strani. Tabela vsebuje navedbo različnih pomanjkljivosti, do katerih lahko pride na potovanjih, ter odstotek znižanja cene aranžmaja, ki ga lahko zahteva potrošnik. Poleg zahtev za znižanje cene ali vračilo celotnega vplačanega zneska pa lahko potrošnik zahteva tudi povrnitev morebitne škode."

Pogovor

Dijak mora biti učitelju izziv

"Hodi tako, da vedno, ko se ustaviš, lahko pogledaš nazaj," pravi Marija Simčič, dolgoletna ravnateljica Ekonomske šole in v zadnjih letih do skorajšnje upokojitve direktorica Ekonomske storitvenega izobraževalnega centra Kranj.

Marija
Simčič

SUZANA P. KOVAČIČ

Marija Simčič je po rodu Štajerka, izpod Rogle doma. Osnovno šolo je obiskovala v Vitanju, gimnazijo v Celju, zatem je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani dokončala prvo stopnjo študija, v Mariboru ob delu pa kasneje še drugo stopnjo. V rodno okolje na domačijo staršev se iz Kranja, kjer živi zadnja desetletja, rada vrača. Za to bo kmalu še več priložnosti, saj se je odločila, da bo izpregla iz naporega tempa in začela uživati zasluženi pokoj. Takole se spominja svojih prvih dni v Kranju:

"V Kranj sem prišla poučevati matematiko (kasneje tudi politično ekonomijo) leta 1969 na tedanji Ekonomsko administrativni šolski center, za kar so me posebej prosili še pred zaključkom študija, ker ni bilo učiteljev. Moje prvo delovno okolje je bilo na Tomšičevi ulici v starem delu mesta v stavbi, v kateri so bili nekdanji hlevi. Prostori so bili v tako slabem stanju, da smo morali stropne podpore iz lesenimi tramovi, da se niso zrušili na nas. V razredih sem imela od 36 do 42 dijakov, takšen naval na šolo je bil. Spominjam se, da nas je zaradi tega televizija označila kot zgled negativne prakse. Pouk smo imeli dopoldne in popoldne in prvi stavek, ki sem ga izrekla, ko sem stopila v razred, je ponavadi bil: "A vsi sedite?" Ko smo se selili na novo lokacijo na Komenškega 4 poleg Prešernovega gaja, smo učitelji in dijaki čez celo mesto prenašali miže. Od tam smo se selili v bivšo Prešernovo šolo, pa v prizidek nekdanje tekstilne šole, od tam v centralno stavbo bivše tekstilne šole in nazadnje pred nekaj leti v novo stavbo na Zlatem polju. Kot ravnateljica in zdaj direktorica imam "nad sabo" dvanajstega ministra, če pristejem zraven še leta učiteljevanja, pa že trinajstega. Ampak - trinajst je srečna številka ..." (Smeh)

Več kot četrt stoletja ste vodili to šolsko ustanovo. Vaš pristan pred upokojitvijo je več kot uspešen, če pogledamo samo novo stavbo Ekonomske gimnazije v Kranju. Je to projekt vaše kariere?

"Ne, lahko pa rečem, da je plod prizadevanja celotnega kolektiva te šole. Je pika na i, ki je bila nujno potrebna. Prej

smo bili ves čas brezdomci, vedno smo bili v nekih začasnih rešitvah in podnajemnih razmerjih. Z novo stavbo je to poglavje zaključeno, dobili smo moderne in funkcionalne šolske prostore."

Sedanji Ekonomski storitveni izobraževalni center (ESIC) Kranj združuje Ekonomsko gimnazijo, Ekonomsko trgovsko šolo, Višjo strokovno šolo in Gradbeno storitveno šolo. Je to združevanje trend ali pa je posledica zmanjševanja števila dijakov?

"Že sama zakonodaja predvideva oblikovanje večjih šolskih centrov na določenem območju, kar je bolj racionalno tudi zaradi materialnih pogojev dela. Drugo je seveda trend, ki je posledica zmanjšanega obsega vpisa; generacijski osip se pozna vsem srednjim šolam, računam pa, da se bo situacija umirila v petih do šestih letih. Pri nas imamo manj vpisa v naslednje šolsko leto predvsem na ekonomsko tehničen področju, ampak to je v tem trenutku tudi posledica zunanjih vplivov, ker je tega kadra zaradi posledic gospodarske krize na trgu dovolj. Dijaki se zato raje vpisujejo v lažje zaposljive programe."

Kakšna je kakovost srednješolskega izobraževanja danes?

"Velikokrat slišimo, da so bile šole včasih boljše. Menim, da vsak čas prinaša svoj pristop, svoj način dela, nove generacije in gotovo je, da metode in oblike dela, ki so bile prave pred četrto stoletja, danes niti približno več ne vzdržijo. Učitelj mora biti danes dovolj kreativen, da poda znanje na pravi način v pravem obsegu, predvsem pa se mi zdi, da je treba dijake naučiti, kako naj se učijo. Zavedati se je treba, da nobeno znanje, ki ga danes posredujemo, ni dokončno. Vseživljenjsko učenje bo predvsem mlajše generacije prisililo, da bodo neprestano iskali dodatno znanje, se izpopolnjevali in bodo delovno fleksibilni. Za frizerja ni nujno, da bo vse življenje frizer, ampak se bo čez čas lahko našel na čisto drugem področju."

Srednje šole se zaradi zmanjšane vpisa borijo prav za vsakega dijaka. Se zaradi tega znižuje tudi kriterij znanja?

"Pri tem je treba biti previden. V srednješolski sistem v tem trenutku v celoti še ni uvedena t. i. glavarina, kar bi pomenilo, da bi bil sistem financiranja odvisen od samo števila vpisanih dijakov. Menim, da bi bilo zelo nestrokovno in nevarno, predvsem v pedagoškem smislu, da bi začeli spuščati kriterije zaradi eksistence posameznih delovnih mest. V tem hipu se to delno odraža, vendarle na srečo še ne na račun znanja."

Ravnateljica oziroma zdaj direktorica ste šest let pogrešali poučevanje?

"Zelo sem zadovoljna, da sem bila štirinajst let v razredu. Dijaki so mi bili vedno izziv. Veliko sem se ukvarjala s tistimi dijaki, ki so bili malo drugačni, včasih bi rekli malce bolj problematični, ker se mi je zdelo, da se je v vsakem splečalo najti tisto, kar je bil on sam, in ne tistega, kar je kazal kot najstnik. Če sem na kaj ponosna, sem na to, da sem bila ena izmed tistih, ki sem pomagala kar vrsti fantov in deklet, da so prebrdili najstniška leta in se danes z nasmeškom spominjajo vseh tistih problemov, ki so bili takrat največji na svetu. Moj moto je bil ves čas, tudi v letih vodenja te šolske ustanove, da sem izboljševala delovne razmere za dijake, za učitelje, poskušala sem delovati v kontekstu dobrega dela za celoto."

Orali ste ledino na področju športnih oddelkov. V šolskem letu 2003/04 ste prvič vpisali športni oddelki skupino, ki jo sestavljajo nordijski smučarji skakalci. Kasneje so se v športne oddelke začeli vpisovati tudi dijaki, ki se ukvarjajo z drugimi športi ...

"Danes se to sliši preprosto, pa to sploh ni bilo. V prvih letih poučevanja sem večkrat doživela, da so imeli dijake športnike za slabše dijake, čeprav se jim je verjetno takrat godila krivica, ker so imeli večinoma zelo malo možnosti usklajevanja šolskega in športnega dela. Ali šport ali šola, so jim rekli. Začutila sem njihove osebne stiske, in ko sem prevzela vodenje zavoda, sem veliko razmišljala o tem, kako bi lahko vzporedno peljali šolanje in šport. Kranj je znan bazen športnikov in teh, ki so se

Marija Simčič

vpisovali v našo šolo, mi bilo malo. Tako smo med prvimi v Sloveniji postavili interna šolska pravila o prilagajanju šolskih obveznosti športnemu življenju, čeprav to ni bilo vedno v skladu s tedanjo zakonodajo. Na tem področju smo res orali ledino, a se je izkazalo, da je to pravi način, in ne gre pozabiti, da dijaka s tem, ko ga spodbudiš za zunajšolsko dejavnost, lahko rešiš ceste oziroma brezdolja.

Na delo z dijaki športniki mora biti pripravljen cel kolektiv učiteljev. Navsezadnje mora dijaka športnika sprejeti tudi okolje, torej drugi dijaki. To usklajevanje - kot naša pedagoška vizija - je bilo kar dolgo. Imeli smo srečo, da smo postali po tem prepoznani in da smo prvi uspešen primer panožne športne šole. V šolskem letu 2009/10 bomo ena izmed treh srednjih šol, ki bomo vključene v e-projekt izobraževanja na daljavo dijakov športnikov."

Od kod pri vas ta velika ljubezen do smučarskih skokov? Med drugim ste tudi podpredsednica Smučarskega kluba Triglav Kranj.

"To je bil zame neprepoznaven šport vse dolej, ko se je moj sin pri svojih petih, šestih letih odločil, da bi rad skakal; njegov idol je bil namreč Bogdan Norčič. Kot mammo te seveda skrbi in greš gledat, kaj otrok počne in v

kakšni družbi je, in namesto da bi bila samo pasivna gledalka, sem začela pomagati pri organizacijskih zadevah ... S tem ko se aktivno vključiš v določeno področje delovanja, to postane zanimivo. Imela sem tudi licenco za tehnično delegatko in skozi to sem spoznala velik del Slovenije in krajev Evrope."

Če se vrneva nazaj na šolo, je vaše dolgoletno vodenje šole zaznamoval še kak opaznejši projekt?

"Ves čas sem si prizadevala, da pri spremembah na šolskem področju nismo bili samo pasivni opazovalci, ampak smo bili v tok dogajanja šola kot celota aktivno vpeti na državni ravni. Smo ena izmed prvih treh šol v Sloveniji, ki smo poskusno uvedle strokovno gimnazijo; leta 1996/97 smo vpisali prvo generacijo. Zraven smo bili, ko so se začeli uvajati programi podjetniškega poslovanja, in čeprav so po desetih letih program žal ukiniteli, smo prehiteli tisto, kar je danes v zahodnem svetu normalen profil v smislu znanja. Teh projektov je še veliko, posebni šolski razvojni timi se ukvarjajo z njimi. Želim, da bi tudi v prihodnje zavod vodili tako, da se bo vključeval v Evropo v smislu odpiranja in mednarodnih izmenjav. To so zadeve na dolgi rok in zdaj so na vrsti drugi, da te cilje uresničijo."

"Zavedati se je treba, da nobeno znanje, ki ga danes posredujemo, ni dokončno. Vseživljenjsko učenje bo predvsem mlajše generacije prisililo, da bodo neprestano iskali dodatno znanje, se izpopolnjevali in bodo delovno fleksibilni."

Reportaža

Kranjska MEPI odprava na Mauritiusu / Foto: Rožle Bregar

Pot jih je vodila med nasadi sladkornega trsa ... / Foto: Rožle Bregar

... in palmami. / Foto: Rožle Bregar

Pri odpravi so se jim pridružili tudi domačini. / Foto: Rožle Bregar

Načrtovanje poti in spoznavanje z domačini v značilni afriški učilnici / Foto: Rožle Bregar

MEPI: šola življenja

Mednarodni program MEPI, ki mladim omogoča osebno rast in enkratna doživetja, že dobro desetletje poznamo tudi v Sloveniji. Med najbolj aktivnimi so na Tehniško šolskem centru Kranj, kjer so v okviru MEPI-ja letos pripravili odpravo na tropski otok Mauritius.

SIMON ŠUBIC

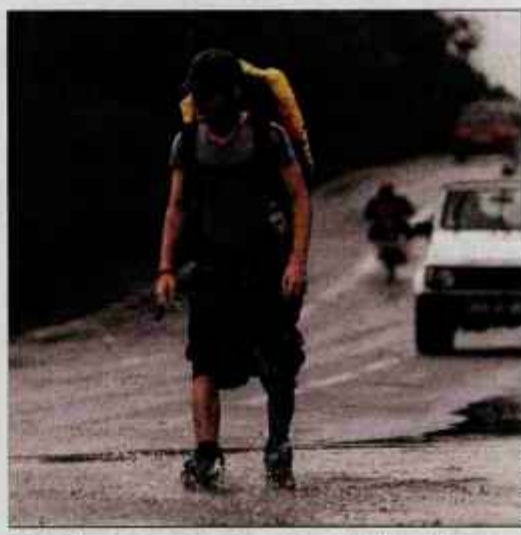
Med lanskim obiskom britanske kraljice Elizabete II. v Sloveniji je njen soprog, princ Filip, v družbi predsednika republike Danila Türka 26 slovenskim dijakom podelil zlata Mednarodna priznanja za mlade MEPI. Če ne prej je prav ob tej priložnosti širša javnost izvedela za ta zanimiv mednarodni mladinski program, ki je razširjen v več kot 120 državah po svetu, njegov ustanovitelj pa je bil leta 1956 ravno vojvoda Edinburški, medtem ko je predsednik Türk lani spomladi postal častni pokrovitelj programa MEPI v Sloveniji.

"V Sloveniji so bili prvi poskusi MEPI-ja že leta 1997 v Velenju, od leta 1999 se izvaja bolj resno, štiri leta kasneje pa je bil ustanovljen tudi nacionalni odbor oz. društvo MEPI. Od leta 2004 ga na Tehniško šolskem centru Kranj izvaja tudi društvo Domen, "je pojasnil profesor Robert Bertonec, eden od treh glavnih protagonistov programa MEPI na TŠC Kranj (poleg njega še Danica Volčanšek Černe in Branko Lobjk). Na Gorenjskem MEPI izvaja tudi na gimnaziji in vseh osnovnih šolah v Škofji Loki, na osnovnih šolah Orehek in Naklo ter Gimnaziji Kranj, Srednji gostinski turistični šoli Radovljica in Gimnaziji Jesenice.

"Program MEPI je dodana vrednost k izobraževanju, saj mlade na podlagi neformalnega učenja in ustvarjalnega preživljanja prostega časa spodbuja k odkrivanju in graditvi lastne osebnosti. Sodelovanje v programu MEPI mladim omogoča enkratna doživetja, ki jih ne bodo nikoli pozabili. Tu ne gre za klasično šolo, učilnice, temveč za šolo življenja," razmišlja Bertonec. Njegovo Društvo za razvoj športa in počitniških dejavnosti Domen je lani uspešno kandidiralo na javnem razpisu Mestne občine Kranj in pridobilo sedem tisoč evrov za širjenje programa MEPI.

Tri stopnje, štiri področja

Zasnova programa temelji na osebnem izzivu, razlaga Bertonec, njegov cilj pa je razvoj samopodobe in družbenega zavedanja mladega človeka z udeležbo na različnih interesnih področjih.

Pohodnike po Mauritiusu je pogosto zmočil topel dež.

Dostopen je vsem mladim od 14. do 25. leta, ne glede na fizične in umske sposobnosti, spol, versko ali politično prepričanje in druge osebne okoliščine. Mladi v njem sodelujejo prostovoljno, prav tako je vsak udeleženec programa popolnoma svoboden pri izbiri dostopnih možnosti znotraj štirih področij. Merilo za pridobitev priznanja je izboljšanje sposobnosti udeleženca na vsakem izbranem področju, doseženo z njegovo vztrajnostjo. Vsak napreduje po lastnih zmoglostih in tekmuje le sam s seboj, pri tem pa ga spremljata inštruktor in mentor.

Program je oblikovan trislojen, pri čemer vsaka stopnja predstavlja določen izziv in osebno napredovanje. Višja stopnja od posameznika terja večjo zavzetost, predanost in trud. Bronasta stopnja za mlade, starejše od štirinajst let, zahteva najkrajši čas udeležbe za pridobitev priznanja, to je šest mesecev. Srebrna stopnja je za starejše od petnajst let, najkrajši čas udeležbe za pridobitev priznanja pa je dvanajst mesecev (ne da bi prej dosegel bronasto stopnjo). Zlata stopnja je za mlade nad 16 let, najkrajši čas udeležbe za pridobitev priznanja pa je 18 mesecev (ne da bi dosegel prejšnjo stopnjo).

Program MEPI sestavljajo štiri obvezna področja, s katerimi se morajo ukvarjati udeleženci: služenje oz. prostovoljno delo (pomoč starejšim, pomoč pri učenju ipd.), rekreativni šport, veščine (npr. kvačkanje, kuhanje, igranje glasbil ...) in odprave. Slednje so za večino najbolj privlačne, saj morajo mlado-

stniki v štiri- do sedemčlanski skupini preživeti neko avanturo, ki jo opravijo bodisi peš, s kolesi, s kajaki ali konji. "Za bronasto stopnjo je treba na ta način premagati vsaj 24 kilometrov, hoditi dva dni in v naravi preživeti najmanj eno noč, za srebrno stopnjo je pogoj vsaj 48 kilometrov v treh dneh in dveh nočeh v naravi, za zlato pa 80 kilometrov v štirih dneh in treh nočeh v naravi. Na odprave se mladi teoretično in praktično pripravljajo vse šolsko leto, saj je na njih vse prepuščeno njihovi lastni iznajdljivosti, znanju in spretnosti, saj jih mentorji oziroma inštruktorji spremljajo le na daljavo. Uspešno morajo načrtovati poti, preizkušajo se v orientaciji, prvi pomoči, kuhanju, postavljanju šotorov in podobno," je razložil Bertonec.

"Prav odprave, potovanja in sklepanja novih poznanstev so bili zame največji motiv, da sem se pred tremi leti vključil v program MEPI," se strinja tudi 21-letni študent elektrotehnike Gašper Tušek iz Selca, ki je v tem času že pridobil zlato priznanje MEPI, zato je zdaj že t. i. zlatnik. V skupino "zlatnikov" (Gold Award Holders) se lahko vključijo vsi, ki imajo že zaključeno zlato stopnjo in bi radi še naprej ostali aktivni v MEPI-ju kot podpora pri odpravah, inštruktorji ali mentorji.

Letos odprava na Mauritius

Društvo Domen je med redkimi v Sloveniji, ki v okviru programa MEPI izvaja mednarodne odprave. Naza-

dnje, maja letos, so bili na Mauritiusu, čudovitem tropskem otoku približno 1800 kilometrov od vzhodne obale Afrike, obdanem s približno 330 kilometri rajskih peščenih plaž. Znan je tudi po enem največjih koralnih grebenov na svetu, kjer živi prek tisoč vrst rib, in plantažah sladkornega trsa, kar je poleg turizma za domačine glavni vir zaslužka.

"Na Mauritius, nekdanjo britansko kolonijo, kjer je program MEPI zelo razširjen, je za dvanajst dni odpotovalo sedemnajst dijakov, med njimi tudi eno dekle, z njimi pa še trije zlatniki. Štirje mentorji in inštruktorji. Skupaj z domačimi udeleženci programa so se razdelili v tri skupine, ki so morale v štirih dneh in treh nočeh premagati 80-kilometrsko razdaljo. Začeli so ob obali, nato so se pomaknili v notranjost. Trasa sicer ni bila zahtevna, a pot je bila zaradi neskončnih plantaž sladkornega trsa precej nepregledna in enolična. Poleg tega je precej deževalo, a tamkajšnji dež je na nas vplival kot topla tuša," se spominja Gašper. Bazni center so jim domačini pripravili v nekem centru za mlade in šport, po opravljeni odpravi je slovenska delegacija obiskala tudi tamkajšnjega ministra za šport, mednarodno poletno šolo, en dan pa so namenili obisku družin domačinov, s katerimi so bili na odpravi, in se tako seznanili z njihovimi običaji, kulturo in (indijsko) hrano. "Pripravili smo tudi slovenski dan, na katerem smo domačinom predstavili Slovenijo, ter seveda naše jedi. Spekali smo jim potico, skuhalih golaž, narezali bohinjki sir..."

"Odprava na Mauritius je bilo neverjetno doživetje za vse udeležence, nekateri dijaki so od navdušenja ob slovenski kar jokali. Otok so spoznali na pristen način, v neposrednem stiku z domačini, kar je povsem drugače kot potovanje s turistično agencijo," je prepričan Bertonec, ki že snuje nove mednarodne odprave. Morda že prihodnje leto naj bi tako v Sloveniji gostili odpravo z Mauritiusa, potem pa bi se radi odpravili v Rusijo, Indijo in na Sejšele. Več o kranjski odpravi na Mauritiusu lahko prek fotografij, videoposnetkov in zapisov izveste na <http://mepi.info/mauritius>.

Zanimivosti

Dober fotorobot nastane z dobrim opisom

Fotorobot, kakor imenujemo računalniško sestavljeno sliko iskane osebe, navadno storilca kaznivega dejanja, izdelano po opisih prič, je nepogrešljivi pripomoček pri delu policije. Z njihovo pomočjo je Policija razrešila že marsikatero kaznivo dejanje.

JASNA PALADIN

Izdelava fotorobotov v slovenski policiji sega v 70. leta 19. stoletja. V tem obdobju so v takratnem Sekretariatu za notranje zadeve uvedli sistemom ročne risbe, pri čemer so sodelovali z akademskim slikarjem. Z manjšimi spremembami v načinu dela se je ta tehnika uporabljala vse do začetka tega desetletja, ko je tudi slovenska policija počasi začela prehajati na računalniški sistem.

"Z napredovanjem računalniške programske in strojne opreme v svetu je postala računalniška tehnika sestavljanja fotorobota prijaznejša tako do strokovnjaka, ki ga upravlja, kot tudi za osebo, ki opis podaja. Do nedavnega smo za izdelovanje fotorobotov uporabljali ročno risbo, nekaj let nazaj pa smo prešli na računalniško sestavljanje slik. Pri izdelavi računalniških programov v svetu sodelujejo različni strokovnjaki s področja psi-

holgije, biometrije in policije. Kljub vsestranskosti tovrstnih programov pa je, tako kot pri ročni risbi, pri izdelavi takšnih sestavljenih slik ključnega pomena spomin priče ter njegova sposobnost priklica spominske slike storilca. Priklic se stimulira pred samo izdelavo fotorobota, in sicer v razgovoru po načelih kognitivnega intervjuja," pravi Gregor Kovač s slovenske policije, edini strokovnjak pri nas, ki se ukvarja z izdelovanjem fotorobotov in računalniško sestavljene slike izdeluje za vseh enajst policijskih uprav po Sloveniji.

Slovenska policija v okviru predkazenskega postopka izvaja vrsto opravil s ciljem odkritja storilca kaznivega dejanja. Izdelava sestavljenih računalniških slik so ene pomembnejših policijskih pooblastil, ki se uporablja v skladu z Zakonom o kazenskem postopku in Zakonom o Policiji. Ta dva zakona dajeta policistom pravice in

dolžnosti, da fotorobota sploh lahko izdelajo. Za čim bolj uspešno izdelavo fotorobota, ki pomaga policistom pa tudi javnosti pri iskanju storilcev kaznivega dejanja, pa sta ključnega pomena dober osebni opis storilca in sposobnost strokovnjaka, ki izdeluje računalniško sestavljeno sliko, da si predstavlja značilnosti obraza, ki jih opisuje priča. S poglobljenim pogovorom mora zato strokovnjak za obrazno identifikacijo od priče ali žrtev kaznivega dejanja pridobiti čim več podatkov o zunanjem videzu storilca. "Opis storilca je odvisen od spominske slike opisovalca in od okoliščin, v katerih se je znašel. Izdelava fotorobota je lahko zelo naporna - tako za pričo ali žrtev, ki podaja osebni opis, kot tudi za strokovnjaka, ki izdeluje fotorobota. Zrtev ali priča se mora ves čas vračati v preteklost in se spominjati spornega dogodka, kar je lahko zelo stresno, odvisno od narave in izdeloval-

ca fotorobota, saj si mora popolnoma jasno predstavljati sliko opisovalca ter vanjo vključiti tudi svojo sposobnost portretiranja. Večina ljudi lažje prepozna obraze, kot pa jih opisuje," svoje delo opiše Kovač in poudari, da fotorobot ni fotografija storilca, temveč zgolj skica, ki povečini delno in včasih le v nekaterih detajlih ustreza resnični podobi storilca. Namen fotorobota namreč ni izdelati popolnoma identičnega obraza storilca, temveč ustvariti čim večjo podobnost, saj je lahko kasnejša objava fotorobota v medijih ključnega pomena pri preiskovanju kaznivega dejanja. Možnost izdelave računalniško sestavljene slike slovenski policisti uporabljajo pri preiskovanju vseh vrst kaznivih dejanj, v dosednji praksi pa so bili fotoroboti najpogosteje uporabljeni pri premoženjskih kaznivih dejanjih, pa tudi pri preiskovanju nekaterih hujših prometnih nesreč s pobegom.

Gregor Kovač, tehnični izvedenec pri slovenski policiji

➡ "Pri izdelavi fotorobotov je pomembno, da je oseba pri podajanju opisa in podrobnosti strokovnjaku sproščena in da podaja le tiste detajle, ki se jih res spominja," pravi Gregor Kovač.

Prek tisoč kilometrov po Sloveniji

Slepi popotnik Borko Kregar in njegov spremljevalec Ernest Večko iz Celja sta ob letošnji dvestoletnici Louisa Brailla peš romala po Sloveniji in medobčinskim društvom slepih in slabovidnih ponesla poslanico predsednika zveze Tomaža Wraberja.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Kranj - Sredi svoje 1200 kilometrov dolge poti po Sloveniji sta se ustavila tudi v Kranju, kjer ju je pričakal tajnik medobčinskega društva Beno Virt. Popotnika, ki sta tistega jutra pripeščila iz Škofje Loke, so v Kranju pogostili z vodo in kavo, preden sta se odpravila naprej po poti kurirjev in vezistov proti Primorski. Popotnika sta povezala dve obletnici, dve stoletni rojstva Louisa Brailla, izumitelja pisave za slepe, in 40 let obstoja poti kurirjev in vezistov. Slednja poteka od Gančevca v Prekmurju do Kopra in povezuje kraje po vsej Sloveniji. Kranja na tej poti ni, zato sta popotnika iz Škofje Loke naredila ovinek.

Da sta obiskala vseh devet medobčinskih društev, sta svojo pot podaljšala za dvesto kilometrov. Vodstvu društva za izročila poslanico v obeh pisavah (črno-beli in brajici), ki jo je ob dvestoletnici rojstva za slepe pomembnega Louisa Brailla podpisal predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije Tomaž Wraber.

"Začela sva sredi maja v Gančevcih in kot prvo obiskala murskosoboško društvo, nato pa sva se podala po peti, ki poteka cik-cak po Sloveniji," sta Borko Kregar in Ernest Večko povedala ob svojem postanku na Gorenjskem. Vsak dan sta opravila od 30 do 40 kilometrov, svojo pot pa končala v 40 dneh. Na poti sta prenočevala pre-

težno v naravi, se zblizala z njo in z ljudmi, ki sta jih srečevala, in doživela veliko lepših trenutkov, za katere se zdi, da človek živi prav zaradi njih. Borko in Ernestu sta se poti prekržali leta 2003. Takrat je oba Celjana povezala skupna želja, da bi iz domačega mesta peš prišla na morje. Ta cilj sta uresničila, že naslednje leto pa sta prehodila pot od Pirenejev do Atlantika. Romarsko pot Camino (Santiago de Compostella) sta podaljšala za nekaj sto kilometrov, da sta prišla do morja, kajti voda je pri vseh njenih popotovanjih vselej končni cilj. Od takrat romata vsako leto. Lani sta pod geslom Objemi Slovenijo našo domovino obhodila po njenih mejah.

Borko Kregarju in Ernestu Večku je v Kranju izrekla dobrodoščilo Beno Virt, tajnik gorenjskega društva slepih in slabovidnih. / Foto: Gerard Kariž

➡ Borko in Ernest potujeta skupaj od leta 2003. Prvo leto sta se odpravila peš od Celja do Kopra, naslednje leto sta prehodila tisoč kilometrov dolgo pot od Pirenejev do Atlantika (v tem sklopu sta prehodila slovito špansko romarsko pot Camino), leta 2005 sta se prvič odpravila na 1200 kilometrov dolgo Pot kurirjev in vezistov NOV Slovenije, leta 2006 sta prehodila Slomškovo pot, leta 2007 spet pot kurirjev in vezistov, lani pa po državnih mejah Slovenije in projekt poimenovala Objemi Slovenijo, z njim pa proslavila predsedovanje Slovenije Evropski uniji. "Sporočilo najinega udejstvovanja: sva družbeno angažirana in s svojim delovanjem ljudem prinašava sporočilo optimizma, zaupanja v življenje, sprejemanja drugačnosti, ljubezni do narave," sta popotnika zapisala na svoji spletni strani.

Na robu

Hiša brez oken in vrat

Zgodba iz enostarševske družine (5)

MILENA MIKLAVČIČ

usode

"Do brezplačne pravne pomoči nisem bila upravičena, ker so bili moji mesečni dohodki preveliki. Bila pa sem prisiljena, da začnem razmišljati, čemu se bom morala odpovedati, da bom lahko poplačala ločitev. Kolegice so me še strašile, da najhujše, delitev premoženja, šele pride. Da takrat pa leti denar z lopato skozi okno..." Danes, ko je bitka za delitev premoženja postala del preteklosti, katere se itak noče

spominjati, Urška brez dlake na jeziku trdi, da pravice ni. In je nikoli več ne bo. Na sodišču je vse v rokah odvetnika. Če je ta najboljši, potem dobiš več, če je slabši, dobiš manj ali nič.

"In moj je bil slab odvetnik. Čeprav sem v skupno premoženje vlagala vse, kar sem zaslužila, mi ni uspelo doseči, da bi primerno ocenili tudi moj delež. Na koncu je izpadlo tako, da je bivši mož vzdrževal družino, financiral celotno gradnjo hiše, celo moja oblačila in stroške šolanja otrok. Z eno besedo: želeli so me prepričati, da sem svojo plačo porabila izključno zase... Če bi bilo to res, bi moj bančni račun ne bil prazen... Se dobro, da so mojo stisko razumeli starši, odstopili so mi hišo, sami pa so se preselili v stanovanje, ki so ga podčevali po neki sorodnici. Od skupnega premoženja sem dobila le kapljico, nekaj tisoč evrov, toliko, da ne morem reči, da so me brez vsega postavili pred vrata. Čeprav je sodišče imelo črno na belem zapisano, kakšni so moževi dohodki, pa mu je določilo najmanjši znesek preživnine. Kot da bi bil kakšen revež, ki živi od socialne podpore. Imela sem občutek, kot da so se odvetniki in sodnik že pred tem o vsem dogovorili med seboj in da je bila razprava le še dodatna farsa, s katero so me želeli v dno duše ponižati. Najbolj boleče pa je bilo, ker se bivši mož ni odločil za redno srečevanje z otroki. Izgovarjal se je na pogosto službeno odsotnost, kar je bilo, seveda, upoštevano. Lahko si predstavljate, s

kakšnimi občutki sem sedela v prvi vrsti in ga poslušala, ko je svoje lastne otroke omenjal na način, kot da bi bili kos pohištva. To so trenutki, ki se globoko zažrejo v dušo. Pravzaprav o tem, da me je s pomočjo odvetnika opeharil in ponižal, v zadnjih letih nisem razmišljala. Bolj me je bolelo spoznanje, s kakšnim človekom sem bila poročena. Komu sem verjela in ga ljubila. Rodila otroke. Delila z njim dobro in slabo. Denar in premoženje, roko na srce, nimata tolikšnega pomena kot praznina, ki se naseli v dušo..." je dejala Urška.

Urška ima v sebi to moč, da ne obupa, ko se znajde na kolenih. Prizna sicer, da se je bilo zelo težko znova dvigniti in se vzravhati, zlasti šet, ker ni imela le finančnih problemov, temveč tudi zdravstvene. Nenehno je morala paziti na starejšega sina, kajti njegova depresija je bila občasno bolj, drugič spet manj izrazita.

"Na srečo mu je stalo ob strani njegovo dekle. Mogoče bi kdaj zapisali tudi njeno zgodbo. Človeška krutost ne pozna meja in Bog mi je pričel, da si včasih zelo iskreno želim, da bi bili tisti, ki so temu dekletu naredili toliko hudega, kaznovani za svoje grehe. Odskar je pri nas, je naravnost cvetela. Nima več nočnih mor, včasih se celo na glas smeji. Najbolj pa sem vesela, ko ju vidim, da se usedeta na kolo in se odpravita v naravo. Posedanjku pred televizijo ali kar tako nisem preveč naklonjena. Duša se napolni v naravi, tam je naše mesto, če nas življenje pritisne v kot..."

Sem in tja bivšega moža še sreča. Drug do drugega se obnašata kot dva tujca. Pogled nanj še zmeraj zaboli, kajti sprožijo se spomini na skupna doživljanja, na rojstva otrok, na nežnosti in drobne pozornosti.

"Ob takih dnevih potem razmišljam o vzrokih za njegov odhod. Tuhtam, kako je mogoče, da se je možki, ki je bil dober oče in mož, lahko čez noč prelevil v popolnega tujca. Ne razumem sovražnosti, ki jo kaže do lastnih otrok. Ne verjamem, da je bilo vse, kar jim je nekoč dajal, le igranje. Nočem valiti krivde na žensko, ki nam ga je spehjala, pa vendarle: mar ga ima popolnoma v oblasti? Na srečo ga najmlajši sploh ne pozna več. Ko smo kakšen mesec nazaj v trgovini trčili skupaj, se bivši mož ni niti ozrl nanj. Kaj šele, da bi ga vzel v naročje in bežno pocrkjal. Vidiš, ta hladnost boli, nič drugega. Vsak otrok v določenem obdobju zahrepeni po očetu. Na koga se bodo obrnili najini otroci? Žal mi je tudi tasta in tašče. Izjemna človeka sta, in ko vidim, kakšno gorje preživljata zaradi nerazumnega obnašanja lastnega sina, si ne morem kaj, da se mi ne bi v dno srca smilila. Pogosto ju obiskujemo, in ko se tašča oklene najmlajšega in se ob njem zjoče, se mi zdi, kot bi mi še zmeraj s sulico prebadali srce. Upam, da bo čas prinesel svoje, žal je Slovenija premajhna, da bi se lahko umaknili in se ne bi več srečevali. A jaz bom že preživela, ne vem pa, če bodo ločenost od očeta preživeli otroci..."

(Konec)

SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: SIMON ŠUBIC

Bolnišnica nezakonito služila z eritropoetinom?

Na okrožnem sodišču v Celju se je začelo sojenje generalnemu direktorju zavoda za zdravstveno zavarovanje dr. Samu Fakinu, ker naj bi še kot direktor celjske bolnišnice storil goljufigo. V obtožnici je zapisano, da naj bi med 1. aprilom 1999 in 31. decembrom 2001 zdravnikom na celjskem oddelku za ledvične bolezni zamolčal, da je v skladu s področnim dogovorom za bolnišnice generično zdravilo eritropoetin že vključen v ceno dialize. Ker so zdravniki zdravilo pacientom izdajali na recept, je na ta način Fakin bolnišnici pridobil protipravno premoženjsko korist v višini 76 milijonov evrov, je prepričano tožilstvo. Fakin je dejal, da se ne čuti krivega, saj je bilo eritropoetin dovoljeno pisati na recept do 27. julija 2002, ko je začel veljati spremenjen pravilnik. Prepričan je, da gre v ozadju za politične gonje zoper nje, vse skupaj pa se je začelo, ko je v celjsko bolnišnico začel uvajati spremembe, ki so bile za nekatere zdravnike neprijetne.

Zavašnik bo kmalu moral v zapor

Višje sodišče v Ljubljani je zavrnilo prošnjo Roberta Tomasa Zavašnika, lastnika diskoteke Lipa v Spodnjih Piričah, za odlog prestajanja kazni. Zavašnika so obsodili na pet let zopora zaradi povzročitve splošne nevarnosti s hudimi posledicami, potem ko so v gneči pred njegovo diskoteko umrli dekleta, stara petnajst in sedemnajst let. Zavašnik je sicer med sojenjem sodišču dopovedoval, da ni mogel predvideti, kaj se bo zgodilo pred njegovim lokalom, krivdo pa najprej zvalil na mamo, ki da je v resnici vodila lokal, in varnostno službo, nato pa tudi na posamezne mlade obiskovalce diskoteke. Do tragičnega dogodka je prišlo pred božičem leta 2005, ko so v Lipi organizirali zabavo ob začetku novoletnih počitnic. V Spodnjih Piričah se je tedaj trlo mladih, željnih zabave. Množica, ki je ostala zunaj, je začela riniti proti vhodnim vratom, gneča pa je bila usodna za tri mladoletne obiskovalke.

Stres naš vsakdanji (1)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Ne vem, kaj si vi predstavljate pod besedo "stres", toda sama si mislim, da je to nekaj, česar je preveč... Pravzaprav nisem tako daleč od resnice, kajti pri stresu je kar nekaj dogajanja, ki sodi nad povprečje. Sicer naj bi bil običajen stres nekaj pozitivnega, saj človeku že od nekdaj omogoča preživetje, če mu grozi nevarnost. Ker pa so dinozavri izumrli, nas čaka tisoč in ena nevarnost, proti kateri se moramo boriti. Nekaj teh nevarnih dražljajev je logična posledica ureditve sveta in dogajanja v naravi, nekaj pa smo jih ustvarili tudi umetno. Stres pri prečkanju ceste ali pri vožnji z avtomobilom je nekaj vsakdanjega. Pride draž-

ljaj in takoj moramo reagirati. Če ne bi, bi lahko umrli ali se poškodovali. Isto je pri drugih dražljajih, ki jih doživljamo kot t. i. stresorje. To so vsi dražljaji, ki sprožijo v človeškem telesu določene reakcije - hud mraz, vročina, bolečina, infekcija, cvetni prah, alkohol, živčni napor, strah, žalost... Stresorji so lahko tudi prijetni, vendar kljub pozitivnemu predznaku ostajajo stresorji, ki enako delujejo na telo kot drugi. Mednje štejemo poroko, selitev, rojstvo otrok, prelomnice v družini... Razlika med temi in onimi je le v krajšem času reakcije v prid prijetnim, kar kaže na to, da se na dobro hitreje navadimo kot na slabo. Ko dobijo možgani

sporočilo o nevarnosti oz. o določenem dražljaju, se nemudoma odzovejo in sprožijo alarmno reakcijo, ki vključuje vse telo. V zapletenem mehanizmu živčnega sistema in zlez z notranjim izločanjem se začne dogajati reakcija, ki je ne moremo nadzorovati. Kar spomnite se ne nadnega zaviranja, ko skoči pred avto srna. Dihanje se pospeši, srčni utrip se poveča, krvni pritisk naraste, mišice se napnejo, kri nam pošlje nove zaloge energije. V težkih situacijah še sami ne vemo, kje zberemo toliko moči, da nekaj premaknemo, dvignemo, nekoga rešimo... Zahvaliti se moramo telesu, ki je opremljeno za naše reševanje.

CRNA KRONIKA TEDNA

Ceste zahtevale dve življenji

Policisti so prejšnji teden obravnavali 152 prometnih nesreč, ki so se zgodile na naših cestah, v njih pa sta dve osebi umrli, lažje ali huje pa se je ranilo 194 oseb. Zadnji konec tedna se je zgodilo devet prometnih nesreč, v katerih je ena oseba izgubila življenje, ranilo pa se je osem udeležencev. Kot so sporočili z Generalne policijske uprave, sta bila najpogostejša vzroka prometnih nesreč neprilagojena hitrost in neupoštevanje pravil o prednosti. Slovenske ceste so letos zahtevale 91 smrtnih žrtev, v enakem obdobju lani pa 96.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (1)

Trenutki tišine za Prešerna

MIHA NAGLIČ

Začenjamo nov podlistek z naslovom Knjige in knjigoljubi. Pri izbiri, katero knjigo in katerega knjigoljuba izbrati kot prvega, ni težav. Trenutki tišine za Prešerna je naslov knjige, njen avtor pa je FRANC DROLC, slovenist, prešernoslovec, pesnik, prevajalec, urednik, publicist in bibliotekar, ki pred kratkim dopolnil 70 let. Rodil se je 21. junija 1939 v Motniku. Tu je hodil v osnovno šolo, na nižjo gimnazijo na Vrnskem, v gimnazijo pa v Kamniku. Slavistiko je študiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tu je 1962 diplomiral z nalogo Slovenska radijska igra 1949-61. V letih 1964-66 je bil lektor slovenščine na Jagelonski univerzi v Krakovu, v letih 1966-69 pa v Zagrebu. Pozneje je bil vrsto let tudi lektor v Trstu in Celovcu, kamor se je na delo vozil enkrat tedensko. Krakovska leta je označil za intelektualno najbogatejša, zagrebška pa sploh za najlepša v svojem življenju. Leta 1970 je postal vodja študijske knjižnice v Kranju in v njej delal tri desetletja, do upokojitve. Napisal ali uredil in objavil je vrsto knjig, pesmi, člankov, prevodov. Skupaj s Francetom Pibernikom ureja zbirko Prešernova pot v svet, v kateri je doslej izšlo že osem dvojezičnih izberov Prešernovih pesmi. Po očetu, ki je bil organist ter odličen amaterski igralec in režiser, in po materi, ki je bila cerkve-

na pevka, je podedoval in se navzel tudi teh veščin; med drugim je igral v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani in pel pri cerkvenem zboru na Zlatem polju v Kranju. Po nastopu službe v osrednji gorenjski knjižnici je ves čas živl razpet med Kranjem in rodnim Motnikom. Mestna občina Kranj mu je leta 2000 podelila veliko Prešernovo plaketo.

Trenutki tišine za Prešerna so njegovi nagovori, ki jih je imel od leta 1983 ob vseh obletnicah pesnikove smrti v Prešernovem gaju v Kranju. V dolgem intervjuju, ki sta ga naredila s F. Pibernikom in "ni za objavo", jih je sam označil kot sledi. "Prešernov gaj sem vedno jemal kot službeno dolžnost. Delal sem v

Franc Drolc, Trenutki tišine za Prešerna, Prešernov gaj 1989-2009, izdal Gorenjski muzej, Kranj 2009

eni od slovenskih knjižnic z najbolj kompletno zbirko izdaj Prešernovih del in del o njem, kranjska zbirka 'prešernian' je stala vsa leta za mojim hrbtom in zelo redko sem potreboval katalog, kar vstal sem in vzel ustrezne Prešerna v roke, veliko tega sem tudi sam priskrbel s knjižnega trga. Glede Trenutki tišine bi znala več povedati gospa Beba in Matevž

Oman, menda so se ob grobu dobivali nekateri kulturniki, med njimi gospod Zorec, ga spili kozarček in merico postavili tudi na pesnikov grob. Za besedilo na predvečer slovenskega kulturnega praznika me je, kot se spominim, nagovoril Matevž, ki je takrat vodil kranjski ZKO, in tako se je začelo, tam daljšega leta 1983. Nekateri teksti iz prvih let veljajo za izgubljene oziroma založene ... Bilo je lepo, polno vsega, najbolj se je tega veselil dragi kolega Bojan."

In še: "Zmrcrom, kadar grem od Arvaja čez most proti Zlatemu polju, me ob pogledu na ulico, ki teče mimo Gaja, stisne pri srcu, namreč o čem naj govorim prihodnje leto ali pa da še nisem nič 'spisal'. Videl boš, da se tematika ravna po priložnostnih ali jubilejnih dogodkih, le v zadnjih letih tudi sam notranje zorim in je to pretresljiv itinerar moje osebne bolečine, ob kateri je Prešeren le stalno ozadje oziroma univerzalna in genialna rapsodična spremljava."

Pa še odlomek iz enega od nagovorov (2001). "Spoštovani ljubitelji Prešerna!" (Tako se začne vsi nagovori.) "Predsinočnjim smo na Tomšičevi v Ljubljani v prostorih Društva slovenskih književnikov dali v roke literarnega občinstva v seriji dvojezičnih izdaj Sonetnega venca slovensko-kitajsko knjižico s to osrednjo Prešernovo pesnitvijo. Privedite se je dogodila v prav komorni zasedbi in v popolnem

medijskem brezvetrju ter je izzvenela v slovesno in pretresljivo skedno branje Prešerna po nemško in po kitajsko. Gospa s Kitajskega si je želela prebrati Magistrale, prisotni pa smo jo spremljali po natismjenih pismenkah besedila: s kadencami je prekinjala enote kvartetnega in tercetnega dela Magistrala in - začuden nač nerazumljivosti ubeseditve - smo prisotni razumeli, kot da je bilo povedano po naše, poslednji verz 'In gnale bodo nov cvet bolj veselo'. Dopolnilo se je spoznanje iz evangelija po Luku: 'Mi pa smo bili priče teh stvari.'" Tako je Franc D. v kranjskem Gaju osebno poročal Francetu P. o prevodu in ljubljanskem branju njegove mojstrovine v kitajščini.

Franc Drolc / Foto Tina Dold

Franc Drolc v Prešernovem gaju, 7. februarja 2006

Slovinci v zamejstvu (149)

Ljubi, sočustvuj in pomagaj

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Te besede je leta 1938 v celovškem zaporu nekaj tednov pred svojo smrtjo zapisal znani koroški slovenski duhovnik, pridigar, katehet in takoj po plebiscitu leta 1920 tudi poslanec v koroškem deželnem zboru Vinko Poljanec. Med letoma 1932 in 1937 je bil predsednik Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško. Zgodovinarji so izračunali, da je kot duhovnik ali politik soodeloval na okrog sedemsto zborovanjih. Kot pogumen in zaveden koroški Slovenec je bil v napoto nacistom, ki so ga leta 1938 zaradi domnevnega deželnega prekrška v Pfliberku aretirali in ga zaprli v celovški zapor, v katerem so ga strahovito mučili in poniževali, tako da je nekaj mesecev po vrnitvi iz zapora umrl. Vinko Poljanec, ki je bil 26. marca 1876

rojen pri Sv. Urbanu oziroma v današnjem Dersteniku v Slovenskih goricah, je bil prva žrtev nacizma na Koroškem. Na 36. letih je bil kaplan in duhovnik v Škočjanu/St. Kanzian ob Klopejskem jezeru/Klopeiner See. Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Slovenski narodopisni inštitut Urhan Jarnik iz Celovca in Mohorjeva družba so Vinko Poljancu v spomin in čast izdali poseben zbornik, ki so ga predstavili v ponedeljek, 29. junija, v Celovcu. "Vinko Poljanec je po gestu Ljubi, sočustvuj in pomagaj tudi živel in tudi v pričakovanju smrti ni tožil in ni obsojal," je ob izidu zbornika zapisal predsednik Krščanske kulturne zveze Janko Zerzer.

Na Koroškem so slovenski duhovniki že od Matije Majarja

Rektor Katoliškega doma prosvete v Tinjah Jože Kopeinig ob spominski plošči duhovnikom, žrtvam ideologij 20. stoletja / Foto: Jože Košnek

Ziljskega naprej vedno na strani naroda, iz katerega so izhajali. Nekateri so morali tako kot Vinko Poljanec zaradi tega trpeti in umreti. Med drugo svetovno vojno je bila velika večina slovenskih duhovnikov

na Koroškem na strani partizanskega odpora. Tudi njihovi današnji nasledniki govorijo o odporu Slovencev na Koroškem proti nacizmu kot o častnem in pogumnem dejanju. Spoštovanje mu je na srečanju

partizanov in protifašistov preteklo nedeljo pri Peršmanu nad Zelezno Kaplo izrekel tudi vikar celovške oziroma krške škofije Jože Marketz. Koroški duhovniki, tudi slovenski, ki so bili žrtve nacionalsocializma, imajo spominsko znamenje v celovški stolnici. Od konca maja pa na žrtve ideologij 20. stoletja med duhovniki spominjata spominska plošča in slika slikarja in grafika Bogdana Borčiča, ki je bil zaprt v taborišču Dachau, v Katoliškem domu prosvete Solidaritas v Tinjah/Tainach na Koroškem. Rektor tinjskega doma Jože Kopeinig je ob odkritju plošče zapisal: "Ko so jih mučili, so odpuščali. Ko so jih preklinjali, so molili. Ko so jih sovražili, so ljubili. Ko so jih morili, so zaživeli dokončno in večno življenje pri Bogu!"

GG +

razgled

Markacisti

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

Boste to poletje kaj več hodili? Hoditi je namreč dobro in zdravo, načinov pa je veliko. In hodimo lahko povsod, v mestih in po deželi, na kratko in na dolgo; nekaterim zadoštuje sprehod po domači ulici, drugi se zares zadovoljijo šele na himalajskem trekingu ali na romanju v Kompostelo (780 km). Sam sem se specializiral na hojo po hribovih okoli Žirov, navdušil me je nedavni sprehod ob morski obali od Strunjana do Portoroža, moja letošnja pohodna trofeja pa bo najbrž kar udeležba na pohodu okrog Ljubljane (9. maja, 33 km). Po mojih izkušnjah je mogoče hoditi: na sprehode, v gore in na romanja. Sprehod je za

vsak dan; v gore se Gorenjcu spodobi vsaj nekajkrat na leto; tistih, ki še romajo peš, je v zadnjih letih spet več. Romanje je bilo nekoč edini dopusten način, da je lahko tudi navaden človek odšel od doma na daljšo ali zelo dolgo pot (za Gorenjce je bila takšna v Kelmorajnu, Köln am Rhein). Hoditi v gore pa je ljudem, ki živimo pod gorami, že dolgo izziv in skoraj moralna dolžnost. V gorah je mogoče hoditi in plezati, po brezpotju ali po nadelanih in označenih poteh. V tem zapisu se omejimo na slednje, saj imamo za to poseben in imeniten povod: pred 150 leti, 23. junija 1859, se je v Šmihelu pri Novem mestu rodil ALOJZIJ KNAFELC, kartograf in "avtor" naše znamenite planinske markacije. Kdo je ne pozna: bele pike, obdane z rdečim kolobarjem v razmerju ena proti dve, navadno v premeru osem do deset centimetrov. Res, pozna jo vsak planinec, ne ve pa vsak, da je to Knafelčeva markacija.

Kdo je bil, kako je živel? Po končani gimnaziji v Novem mestu je najprej služboval kot učitelj, potem pa v letih 1884-1922 pri železnici. Kot risar je sodeloval pri konstrukciji železniške povezave med Hrpeljami in Kozino, kjer je skrbel za različne oznake in merne table. Ko je bil premeščen v Beljak, je bil leta 1900 med ustanovitelji zilijske podružnice SPD. Med 1906 in 1915 je služboval v Trstu, potem pa do upokojitve leta 1922 v Krkonosih na Češkem in v Zagrebu. Leta 1922 je postal načelnik markacijskega oddelka SPD. 1923 je sam prebarval celoten Aljažev stolp (takrat je bil

na vrhu že šestdesetlet). Leto prej je za Planinski vestnik napisal navodila za markiranje poti in izdelavo smerokazov, ki so 1924 izšla v samostojni publikaciji z naslovom Navodila za jednotno markiranje potov. Knafelčev seznam smerokazov je leta 1936 obsegal že 466 tabel. Te table je naročil pri mizarju in jih nato vse sam poslikal, odnesel na predvideno mesto in postavil. Od leta 1928 do smrti je bil oskrbnik Koče pri Triglavskih jezerih, na kar opozarja spominska plošča na skali ob jezeru. Narisal je vrsto planinskih in grebenskih kart, med drugim Julijcev, Karavank, Kamniških Alp, Zasavja in okrožja Trsta, zemljevida Bleda in Roža, železniško karto Jugoslavije in relief tržaškega pristanišča. Umril je 26. maja 1937 v Ljubljani.

"Knafelčeva markacija je likovno izčiščen in popoln znak, ki je obenem izviren, udomačen, funkcionalen, enostaven, opazen in razpoznaven," je zapisal Tone Tomše, vodja markacistov pri Planinskem društvu Radovljica. Ko se ob 150-letnici njegovega rojstva spominjamo Knafelca in njegove markacije, ne smemo pozabiti na vse tiste prizadevne planince, ki njegove markacije obnavljajo ali na novo naslikajo. Brez njih bi bilo gibanje v naših gorah težje in manj varno. Sicer pa je tako, da naj v gore hodi vsak, kakor (z)moro. Malo je tistih, ki zmorejo Pot, kakršno je v svoji knjigi opisal Nejc Zaplotnik. Skoraj vsak zdrav človek pa lahko hodi po poteh, ki so jih s Knafelčevo markacijo označili naši markacisti. Vstanirno tedaj in pojdimo!

Vaš razgled

Letos so borovnice bogato obrodile, o čemer se lahko prepričamo tudi na pričujoči fotografiji. Modro jagodičje nam večstransko koristi: zdravo ga je jesti in tudi nabirati, v gozdnem miru si odpočijemo od vsakdanjega vrveža in hitenja, ta sadež pa v današnjih ekonomsko težkih časih v nekaterih družinam pomeni tudi predmet dodatnega zaslužka. D. Ž.

Ob pogledu na zgornjo fotografijo bi se lahko vprašali, kaj počno geodeti na Kravcu. Morda trsiražo novo (asfaltno) cesto, da se bodo lahko kolesarji prihodnje leto na Dirki po Sloveniji povzpeli vse do vrha hriba? Naj vam potešimo radovednost: na delu so arheologi, ki iščejo ostanke srednjeveške poselitve. S. Š. / Foto: Simon Šabič

Davek na preteklost

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica

Čprav je mimo, bi bilo krivično prezreti proslavo (na Trgu republike) v počastitev polnoletnosti naše države. Za moj okus je bila vrhunska. Tako na državni, se pravi na politični ravni - pri tem imam v prvi vrsti v mislih nastop predsednika države Danila Türka - kot tudi na kulturni, bom rekla narodni ravni. Vrhunskost je bila (spet za moj okus) v sozvočju ljudskega v pomenu preprostosti in akademskega ter v sinhronosti preteklega in sedanjega oziroma sodobnega. Aktualna počastitev dneva državnosti je med drugim dokaz, da je mogoče s sorazmerno skromnimi finančnimi sredstvi ustvariti umetniški vtis.

A resničnost je takšna, da v zahodnem pogojno rično-demokratskem svetu kulturna sinhronizacija nima posebne vrednosti, da ne rečem prednosti. V zahodnih političnih asociacijah celo aktualna stopnja gospodarske in finančne razvitenosti ne igra bistvene, odločilne vloge. Zahod in znotraj njega Evropska zveza je usklajen sam s seboj in s svojo zgodovinsko logiko. In v tem zgodovinskem kontekstu je treba razumeti tudi stopnjo zaupljivosti ter zaupnosti med posameznimi državami tako imenovane razvitega sveta. Vzemimo vrhunsko zasedanje gospodarsko najrazvitejših držav sveta (skupina G8), ki bo v začetku tega meseca potekalo

v sosednji Italiji, točneje v L'Aquila, in zaradi katerega bodo sosedje mejo z našo državo menda spet "hermetično" zaprli. (Spet se nanaša na čas pred uveljavitvijo tako imenovanega šengenskega mejnega režima.) Pri tem naj spomnim, da sploh ne gre za katero koli mejo, pač pa za mejo, ki je bila v času politike železne zavese menda najbolj odprta meja med Zahodno in Vzhodno Evropo. Tako vsaj je trdila takratna slovenska oblast, ki je izhajala in temeljila na dosežkih komunistične revolucije. Dejstvo je, da samostojna slovenska država, ki je pretekli teden praznovala svojo polnoletnost, nikakor ne slovi po tem, da simpatizira s terorizmom

ali ga kakor koli podpira. Zato je naravnost smešno, da ne rečem neokusno, da bo Italija v času vrha G8 na meji s Slovenijo vzpostavila nekdanji režim. Ker so bivanje v naši državi (med drugim) preživeli papež, dva ameriška in en ruski predsednik, je možnost za kakršno koli teroristično akcijo na L'Aquila s slovenskega ozemlja enaka ničli. Te možnosti praktično ni oziroma je namišljena. O, ja. Nekoč. V času politike železne zavese. Takrat, ko se je Slovenija skupaj z drugimi komunističnimi republikami pod skupno jugoslovansko politično simboliko, na katero danes spominja nostalgično, v Tita za-

gledana mlada generacija, pa so bili časi takšni, da so se tudi na slovenskem ozemlju urili islamski skrajneži. In v imenu tega nekdanjega, po mojem mnenju zavoženega časa bodo sosedje (za vsak primer) zaprli mejo z nami. Povedano drugače: zaradi teh in ne katerih drugih časov ali dejstev Italija oziroma Zahod Sloveniji ne zaupa. Prepričana sem, da bi Zahod na Slovenijo gledal drugače, če bi slovenska politika komunistični režim obsodila kot zločinski. To se nikakor ne bo zgodilo v času te vlade. Po mojem videnju stvari pa niti v prihodnjih osemnajstih letih ne. Ampak - pustimo se presnetiti.

V krizi računajo na državo

Lesnopredelovalna in pohištvena industrija sta v krizo vstopili v slabši kondiciji. Za zgled postavljajo Avstrijo. Poslovanje LIP-a Bleda se izboljšuje.

STEFAN ŽARGI

Bled - V preteklem mesecu je bilo v razpravah o krizi veliko govora o položaju lesno-predelovalne in pohištvene industrije, ki pri nas zaposluje približno 19 tisoč delavcev.

Kateri so najpomembnejši vzroki krize v panogi?

"Eden je zagotovo v že omenjenem pomembno slabšem izhodišču v primerjavi z drugimi predelovalnimi panogami - morda z izjemo tekstilne industrije. Se po-

"Z občutnim padcem prodaje se srečujemo v vseh podjetjih, pri čemer so gibanja po posameznih programih tudi različna. Nekaj več uspeha imajo na primer programi z energetske varčnim stavbnim pohištvo (okna)

bo - asortiment naših izdelkov z vidika dizajna, funkcionalnosti in cene.

Zaradi zmanjšanja naročil smo prisiljeni tudi povečevati učinkovitost našega dela, zato smo skrajšali delovni teden. Sprva na 32 ur, sedaj ko je naročil več, pa na 36 ur. S prvim julijem bomo tudi 50 delavcev poslali na čakanje za tri mesece. Kot povsod, tudi mi zmanjšujemo zaloge, ki nam večjejo kapital."

Kako ocenjujete protikrizne ukrepe države?

"Zakonsko ureditev in pomoč države pri skrajševanju delovnega tedna in pri čakanju na delo vsekakor pozdravljamo, saj bi bili v nasprotnem prisiljeni odpustiti delavce. Kar zadeva ukrepe za boljšo likvidnost, je država v nedopustno veliki zamudi, pri čemer škoda ne nastaja samo pri nas, lesarjih, pač pa pri naših kupcih, zlasti pri gradbenikih. Samo želimo si, da bi jamstvena shema čim prej začela.

Kriza je seveda prizadela tudi investicije v Bled, pri čemer pa ima LIP Bled prednost, da je veliko investiral v preteklosti, in če kriza ne bo dolgotrajnejša, škoda v tem investicijskem premoru ne bo prevelika."

Kako posluje LIP Bled?

"Tudi mi se srečujemo z zmanjšanjem prodaje, pri čemer je večji upad pri prodaji opažnih plošč, torej v LIP Bohinj. Prodaja se je zaradi povsem ustavljenih investicij v Španiji, občutnega zmanjšanja v Italiji in Nemčiji zmanjšala za 25 odstotkov. Pri prodaji vrat, ki jih izdelujemo na Bledu, je padec prodaje 15 odstotkov, skupen padec prodaje celotnega podjetja pa je 20 odstotek. V Evropi je kar nekaj podjetij v naši panogi ugasnilo oziroma so jih pripojili k drugim, vendar je zmanjševanje ponudbe še vedno manjše od zmanjševanja povpraševanja.

LIP Bled je lansko poslovno leto zaključil z izgubo, izguba je nastala tudi v prvem letošnjem četrtletju, položaj pa se izboljšuje v drugem četrtletju."

Kako ste v teh razmerah ukrepali?

"Prvi ukrep je bolj agresivno trženje, pri čemer imamo kar nekaj uspeha. Znižujemo stroške v nabavi. Znižali smo plače delavcev po kolektivni pogodbi za deset odstotkov in za 15 odstotkov za delavce, ki so plačani po individualni pogodbi. Še pomembnejše pa je, da širimo ponud

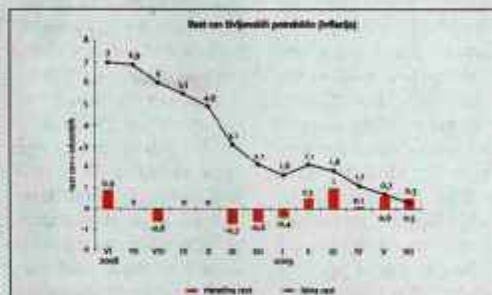
Na robu deflacije

V juniju smo pri gibanju cen zabeležili nov rekord: letna inflacija se je spustila na 0,3 odstotka, kar je najnižje doslej

STEFAN ŽARGI

Ljubljana - V torek je Statistični urad RS objavil podatke o gibanju cen življenjskih potrebščin in ugotovil, da je bila rast cen v juniju 0,5 odstotka, na letni ravni pa se je inflacija spustila na 0,3 odstotka, kar

stotka) ter alkoholnih pijač in tobaka (2,5 odstotka), medtem ko sta se pocenili hrana (1,1 odstotka) in obutev (za 3,6 odstotka). Rast cen derivatov, pijač in tobaka je posledica višjih strošarin. Tudi v juniju se nadaljuje splošen trend, da se namreč storitve kar poč-

je najnižja medletna rast cen pri nas. Tako Slovenija sledi podobnim gibanjem v Evropski uniji, kjer so že v juniju ugotovili deflacijo, torej padec cen (za 0,1 odstotka). Kako zelo je na gibanje cen vplivala svetovna gospodarska kriza in posledično padec cen nafte, surovin in hrane, kažejo primerjave z istim mesecem lani, ko smo imeli kar 7-odstotno inflacijo. Na junjsko inflacijo so letos najbolj vplivale podražitve naftnih derivatov (za 5,7 odstotka), počitnic v paketu (za 11,5 od-

teno dražijo (za 1,5 odstotka), veliko manj pa rastejo cene blaga (v juniju za 0,1 odstotka). Pri blagu za dnevno rabo so se cene zvišale (za 0,4 odstotka), cene poltrajnega in trajnega blaga pa celo padle. Na Uradu za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) pričakujejo, da se bo zniževanje rasti cen nadaljevalo vsaj še prihodnji mesec, inflacija pa naj bi začela naraščati ob koncu poletja. Lani so se namreč v drugem polletju začele zniževati cene nafte, česar letos ni mogoče pričakovati.

O tem smo se pogovarjali z Alojzom Burjo, predsednikom uprave LIP Bled in podpredsednikom Združenja lesne in pohištvene industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije.

V preteklem mesecu je bilo slišati kar nekaj opozoril na stanje v lesni in pohištveni industriji. Kakšna je vaša ocena položaja te panoge v sedanji gospodarski krizi?

"Pri ocenjevanju položaja naše panoge ne gre spregledati preteklega razvoja in položaja, saj je bila izhodiščna pozicija panoge slabša od mnogih drugih. Lesna in pohištvena industrija sta bili pred osamosvojitvijo močno orientirani na jugoslovanski trg, deloma zaradi bogatih virov lesa, bili pa smo tudi produkcijsko najbolj razviti. Trženje celotne panoge je potekalo prek velikih trgovcev Slovenijales in Lesnina, ki pa po osamosvojitvi te funkcije nista bila več v stanju opravljati. Podjetja v panogi so bila prisiljena sama iskati možnosti za prodajo na zahodnih trgih in krčiti proizvodnjo. V nekaj letih se je število zaposlenih z 38 tisoč zmanjšalo za polovico.

Poslovanje lesnopredelovalne in pohištvene industrije se je postopoma stabiliziralo in za leti 2006 in 2007, ko je bila še normalna konjunktura, lahko ocenimo, da je bilo dobro, v primerjavi z drugimi panogami pa še vedno manj dobičkonosno. V letu 2008 se je začelo upadanje, ki je že pomembno poslabšalo poslovne rezultate, za letošnje prvo polletje pa lahko ugotovimo že krizne razmere."

membnejši vzrok pa je upad investicij, tako na ravni gradbenih podjetij kot na ravni individualne potrošnje. Kriza je namreč ustavila mnoge gradnje, prav gradbeniki pa so naši najpomembnejši kupci. Podobno se dogaja tudi pri posameznih potrošnikih, ki manj gradijo in se zaradi potrebne varčevanja tudi manj odločajo za nakupe trajnih dobrin, kot je pohištvo. Omenjeno ne velja le za domači trg, pač pa so takšne razmere na vseh evropskih trgih. Razlike so predvsem v odnosu držav do lesne predelave, pri čemer moram omeniti sosednjo Avstrijo, ki panogo načrtno spodbuja in ji pomaga. V Sloveniji je bilo sicer o tem, da je treba boje izkoristiti nacionalno bogastvo, ki ga imamo v lesu, njegove okoljske, energetske, estetske in druge prednosti, sicer veliko govora, vendar konkretnih ukrepov ni bilo."

Ali v združenju opozarjate na ta problem?

"Opozorila na to, da je treba spremeniti odnos države do porabe lesa, do lesnopredelovalne industrije, ki je pomembna steber slovenske ekonomije, so večkratna in stalna. V združenju smo se celo dogovorili, da pripravimo posebno program prenove, prestrukturiranja v panogi na podlagi primerjav z uspešno Avstrijo. Prav prihodnji teden gremo skupaj s predstavniki države v sosednjo državo, da bolje spoznamo njihove rešitve in vlogo države pri tem."

Omenili ste letošnje krizne razmere. Je morda že videti tudi kakšno izboljšanje?

Radio Triglav
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Center za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa
Cesta na Jezerca 17, 4240 Radovljica

Osrednja strokovna institucija, namenjena otrokom, mladostnikom in odraslim z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju, išče za delo v programu vzgoje in izobraževanja sodelavke/sodelavec.

• PROFESOR/ICA SPECIALNE IN REHABILITACIJSKE PEDAGOGIKE ALI PROFESOR/ICA DEFECTOLOGIJE ZA DUŠEVNO MOTENO
8 prostih delovnih mest za določen oziroma nedoločen čas

• FIZIOTERAPEVT/KA
1 prosto delovno mesto za določen čas - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Kandidati/kandidatke morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o socialnem varstvu.

Poleg splošnih pogojev od kandidatov pričakujemo samostojno in strokovno delo, pozoren odnos do sočloveka in do potreb posameznika.

Delovno razmerje se sklene s polnim delovnim časom in štirimesečnim poskusnim delom, pričetek dela je 1. septembra 2009. Delovno razmerje za določen čas se sklene za čas enega leta.

Prjave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
CUDV Radovljica, Cesta na Jezerca 17, 4240 Radovljica.

Kandidati/kandidatke bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

Priznanja za mesne izdelke

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni je bilo v okviru priprav na mednarodni kmetijski živilski sejem Agra trideseto mednarodno ocenjevanje kakovosti mesa in mesnih izdelkov. Enaintrideset podjetij iz Slovenije in Hrvaške je na ocenjevanje dalo skupno 258 izdelkov, ki jih je ocenjevala strokovna komisija pod vodstvom prof. dr. Božidarja Žlendera z Biotehniške fakultete v Ljubljani. Na ocenjevanju so se izkazali tudi gorenski mesno predelovalni obrati. Mesarstvo Anton Cadež z Visokega je dobilo šampion kakovosti za domačo gorensko zaslco, zlato medaljo za gorenski želodec s kašo, tatarski biftek in jezersko šunko, srebrno medaljo za posebno zelenjavo, za jetrno pašteto, hišno salamo in trispivskih klobas za žar ter bronasto medaljo za kranjsko

klobaso. Mesarija Anton Arvaj iz Britofa je prejela zlato medaljo za gorensko zaseko, svinjski hrbet z začimbami, kranjsko klobaso in roastbeef z začimbami ter srebrno medaljo za pečeno šunko, za telečjo in govejo hrenovko ter za hrenovko brez ovoja. Mesarija Mlinarič iz Lesc pa zlato medaljo za gorensko prekajeno zaseko in srebrno za jetrno pašteto v ovitku. Meso Kamnik je prejelo zlato medaljo za tržno ponudbo kolekcij začinjene mesa za žar, grill-programa in jedi iz pečice, srebrno medaljo za kranjsko klobaso in srebrno medaljo za tržno ponudbo kolekcij polpripravljenih izdelkov, paniranega mesa, klobas za žar in grill plošče. Mesarija Anton Arvaj je prejela še posebno priznanje sejma Agra za kranjsko klobaso kot tradicionalni izdelek z zaščiten visoko kakovostjo in priznanje za varne mesnine.

Država spreminja predpise

Do 24. julija bodo v javni razpravi predlogi treh predpisov, ki urejajo dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Ker je državni zbor lani spremenil zakon o kmetijstvu, je treba spremeniti tudi uredbe in pravilnike, ki urejajo dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so že pripravili novo uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, pravilnik o vsebini vloge za izdajo dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji in pravilnik o registraciji dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Predlagane predpise so dali do 24. julija v javno razpravo, med katero bodo vsi zainteresirani lahko poslali mnenje in pripombe na ministrstvo.

Po predlagani uredbi o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji lahko kmetija v okviru dopolnilne dejavnosti pripravi na leto do 52 tisoč litrov piva, speče do 13.500 kilogramov kruha, izdela do dva tisoč kilogramov potic, peciva in testenin, ponuja gostom največ trideset ležišč in največ šestdeset sedežev, omogoča pridobivanje

Pomembna dopolnilna dejavnost kmetij je predelava mleka v sir in druge mlečne izdelke.

Kmetije z dopolnilno dejavnostjo, ki ne bodo izpolnjevale pogojev po novih predpisih, se jim bodo morale prilagoditi v dveh letih.

energije iz obnovljivih virov do enega megavata nazivne moči kotla oz. generatorja ter zagotavlja na leto do 1500 ur storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, z drugo opremo, orodji in živalmi. Kmetija, ki opravlja dopolnil-

no dejavnost, mora imeti v uporabi najmanj en hektar njiv in vrtov ali najmanj pol hektarja trajnih nasadov ali najmanj dva hektarja travniških površin ali najmanj osem hektarjev gozda ali vsaj deset panjev čebel ... Kmetija, ki se ukvarja z gostinsko dejavnostjo, mora z lastno pridelavo zagotoviti najmanj trideset odstotkov vrednosti surovin, največ trideset odstotkov jih lahko dokupi v trgovini, druge pa mora pridobiti z drugih kmetij. Po predlagani uredbi v nasprotju z

veljavno med vrstami dopolnilnih dejavnosti ni več ribogojstva in predelave sladkovodnih rib. Kmetija z dopolnilno dejavnostjo bo morala do konca leta na predpisnem obrazcu javiti na upravno enoto letno pridelavo kmetijskih in gozdarskih "pridelkov", za vsak promet blaga in storitev v okviru dopolnilne dejavnosti pa bo morala izdati račun v najmanj dveh izvodih - enega bo dobil kupec, drugega pa bo prodajalec moral hraniti najmanj deset let.

Zaščitili Slovenski med

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je izdalo pravilnik o Slovenskem medu z zaščiteno geografsko označbo, s čimer je Slovenski med zaščitilo na ozemlju Slovenije, vlogo za registracijo na ravni Evropske unije pa bo posredovalo še Evropski komisiji. Med z oznako Slovenski med bo izključno slovenskega izvora, to pomeni, da bo pridelava, točenje, skladiščenje in polnjenje medu potekalo na območju Slovenije. Zanj bodo veljale strožje kakovostne zahteve, kot jih predpisuje pravilnik o medu, med drugim bo moral vsebovati manj vode in hidroksi metil furfurala, ki kaže na pregreto medu.

Čebelarji, ki bodo hoteli pridelovati in označevati med kot Slovenski med, bodo morali v enem letu pridobiti od kontrolne organizacije certifikat o skladnosti pridelave medu s specifikacijo za Slovenski med. Če tega certifikata ne bodo pridobili, medu ne bodo smeli označevati kot Slovenski med.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je doslej zaščitilo že 37 kmetijskih pridelkov oz. živil, od tega dvanajst z oznako izvora, petnajst z geografsko označbo, sedem z višjo kakovostjo in tri z zajamčeno tradicionalno posebnostjo. Med zaščitenimi so tudi Mohant, Jajca izpod Kamniških planin in Kranjska klobaso.

STRAHINJ, GROBLJE

Gospodarjenje s travinjem v hribovitem svetu

V okviru mednarodnega Twinning projekta Navzkrižna skladnost in dobre kmetijske prakse bodo prihodnji teden na treh različnih lokacijah v Sloveniji predavanja z naslovom Gospodarjenje s travinjem in dobra kmetijska praksa s podarkom na travinju v hribovitem in gorskem svetu. V ponedeljek ob 10. uri bo predavanje v Viteški dvorani Biotehniške fakultete v Grobljah pri Domžalah, v torek ob isti uri v veliki predavalnici Biotehniškega centra Naklo v Strahinju, v sredo pa še na Kmetijski šoli Grm pri Novem mestu. Povsod bo po končanem predavanju še ogled in ocena trave na terenu, določitev botanične sestave trav in predstavitev ukrepov za izboljšanje travne ruše. C. Z.

Mešetar

CVETO ZAPLOTNIK

Cena jajc

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja v okviru tržno informacijskega sistema tudi tržno poročilo za jajca. Kot je razvidno iz tega poročila, je bila v 25. letošnjem tednu (med 15. in 21. junijem) povprečna cena za konzumna jajca, odvisno od razreda, od 5,07 do 9,49 evra za sto kosov. Cena je bila v primerjavi z lanskim 25. tednom občutno nižja za vse razrede (XL, L in S), le za razred M je bila višja.

Poglejmo še primerjavo med državami članicami Evropske unije! V 24. tednu je bila v Evropski uniji povprečna cena 109,92 evra za sto kilogramov jajc, v Sloveniji pa 123,97 evra. Najvišja je bila na Danskem (178,34

evra), na Cipru (171,80 evra) in na Švedskem (171,07 evra), najnižja pa na Nizozemskem (68 evrov), na Malti (50,74 evra) in v Nemčiji (93,44 evra).

Cena jabolk

Po podatkih tržno informacijskega sistema, ki deluje pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, je bila v 25. letošnjem tednu, to je med 15. in 21. junijem, povprečna cena jabolk 55,02 evra za sto kilogramov. Za sorto breaburn je bila cena 57,22 evra, za fuji 72 evrov, za gala 52,80 evra, za zlati delišes 57,56 evra, za idared 53,11 evra, za jonagold 55,21 evra in za sorto gloster 50 evrov za sto kilogramov. Povprečna cena jabolk je bila v 25. tednu za 3,16 evra oz. za 6,09 odstotka višja kot teden prej.

Jajca	Cena v EUR/100 kosov za 25. teden			Razlika med letoma 2009/2008
	2007	2008	2009	
Razred XL	8,80	11,03	9,49	-13,96 %
Razred L	7,49	9,01	7,91	-12,21 %
Razred M	6,97	7,05	7,45	+5,67 %
Razred S	4,23	6,71	5,07	-24,44 %

SEZONA KRATKIH ROKAVOV ŽE TRKA NA VRATA ...

Majice iz zelo kakovostnega bombaža s 4 različnimi potiski lahko kupite na Gorenjskem glasu vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure, jih naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

PLANINSKI KOTIČEK: SMOKUŠKI VRH (1122 M)

Neopazen, vendar atraktiven

Veste, kje se začnejo Kamniško-Savinjske Alpe? Hja, v dolini Završnice oz. njihov skrajni zahod je greben nad Kašarjijo, na katerem leži dobro vidno vodno zajetje. Ormenjeni greben je komaj opazen, saj dosega maksimalno višino dobrih 1100 metrov in se skriva v naročju Stola.

JELENA JUSTIN

Ko se peljemo po avtocesti proti Jesenicam, nas pri Begunjah na desni strani začne spremljati greben, ki ga komaj opazimo. Na njegovem vzhodnem delu je dobro viden Sveti Peter s taborsko cerkvico, na drugi strani, na zahodu pa že od daleč opazimo vodno zajetje, ki dominira nad Žirovnico. Ta dežela pod Stolom je bogata s kulturno dediščino, saj so se tukaj, v Kašarjiji, kot ji pravijo domačini, rodili številni znani Slovenci: Anton Janša, dr. France Prešeren, Matija Čop, Janez Jalen, Fran Saleški Finžgar, Vasi Moste, Žirovnica, Selo, Zabreznica, Breznica, Vrba, Doslovec, Smokuč in Rodine ležijo tik pod komaj opaznim grebenom, katerega najvišji vrh je Smokuški vrh, 1122 m. In ta greben, čez katerega ne vodi nobena označena pot, me je žulil kar nekaj časa.

Avto parkiramo v Žirovnici ali v Mostah, najbolje pri podjetju Flycom. Po cesti nadaljujemo naprej proti zahodu grebena in med zadnjimi hišami zavijemo desno, da pridemo do začetka grebena, na katerega se povzpne ozka lovska stezica. Zvesto se držimo te lovske stezice in grebena, orientacija ni zahtevna, in naj nas ne zavedejo številne poti, ki se spuščajo v dolino na obe strani. Pot nam že na samem začetku da vedeti, da vzpon ni ravno sprehod, saj bo kmalu upo-

Naš današnji cilj, Smokuški vrh / Foto: Jelena Justin

ra rok več kot nujna. Kmalu bomo naleteli na prve skale, ki jih bo treba preplezati oz. si pomagati z rokami, da bomo prišli čeznje. Prvi vrh v grebenu, ki ga bomo dosegli, je Mali vrh, 863 m. Zmotno je prepričanje, da gredo grebenske poti "kar naravnost". Naša pot bo šla gor, dol, pa spet gor in spet dol. Naslednji vrh, kjer si privoščimo počitek in okrepitev, je Gosjak, 888 m. Pogled proti vzhodu se bo ustavil na našem končnem cilju, ki bo deloval še zelo daleč, predvsem pa zelo visoko. Za dvajset metrov se bomo spustili, da bomo prišli do sedla Golovec, odkoder sledi strm, skalnat in zračen vzpon na Smokuški vrh. Ko misliš, da si že na vrhu, in tam običaj-

no vedno nekdo počiva, je do tja še nekaj plezarije. Previdnost na celotnem grebenu je več kot potrebna, saj na ozki stezi, ki občasno obide kakšno skalo, lahko kaj hitro pride do zdrsna.

Razgledna klopca z vpisno skrinjico, ki sicer ni še povsem na vrhu, nam poplača napor; razgled na Julijce s Triglavom, Rjavino, poključskimi dvanisočaki, Kukovo špico, Dovškim križem itd. Pred nami se razprostire celotna Gornjesavska dolina. S celotnega grebena se lepo vidijo Stol in njegovi zahodni sosede: Vajnež, Struška. Povsem do vrha Smokuškega vrha nas loči le še nekaj minut. Če želimo prehoditi greben v celoti, se bomo z vrha spustili proti vzhodu po

stezi, ki jo znamo brati že celo pot. Ko pridemo do širše poti, se obrnemo desno in ji sledimo do razgledne lovske steze, kjer se - opa, nekaj novega - pojavijo markacije. Te nas bodo pripeljale do Sankaškega doma in naprej do Svetega Petra, odkoder bo sledil spust v dolino. Ta tura bo sicer zahtevala nekaj dobre logistike ali pa dva avtomobila.

Če želimo priti nazaj do svojega jeklenega konjička, predlagam, da se s Smokuškega vrha spustimo do sedla Golovec. Za orientacijo; na sedlu Golovec je vodno zajetje, mimo katerega pelje pot tudi v dolino Završnice. Zavijemo levo, v smeri vasi Smokuč. Na poti bomo na levi strani prišli do še enega vodnega zajetja, pri katerem zavijemo desno na melišče in ga prečimo. Pot je sončna in pravi užitek za dušo. V dolino se bomo vrnili v vasi Zabreznica, od tam pa bo do vasi Moste treba iti po cesti. Ampak brez skrbi, pot ne bo dolga.

Za konec lahko napišem le še to, da je tura resnično lepa, razgibana, z vsemi značilnostmi zahtevne grebenske poti. Zaradi nizke nadmorske višine je nikar ne podcenjujte, saj je primerna za ljudi brez vrtoglavice in tiste, ki znajo uporabljati roke za napredovanje. Srečno!

Nadmorska višina: 1122 m
Višinska razlika:
Trajanje: 4 - 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

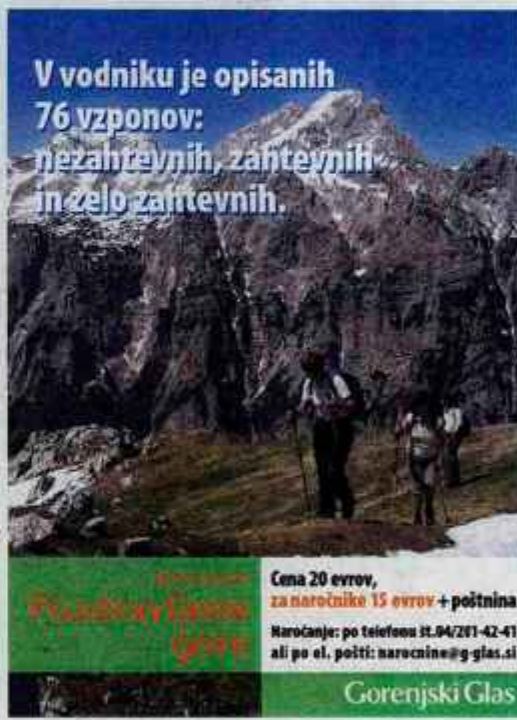

Razgled z vrha / Foto: Jelena Justin

Sankaški dom / Foto: Jelena Justin

V vodniku je opisanih
76 vzponov:
nezahvalnih, zahtevnih
in zelo zahtevnih.

Cena 20 evrov,
za naročnike 15 evrov + poština
Naročanje: po telefonu št. 04/201-42-41
ali po el. pošti: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Jedi za poletne dni

JANEZ ŠTRUKELJ

Beluši z vinaigretsko omako

Sestavine: 60 dag belih belušev, 1/2 glavice čebule, kapre, krešo po okusu, 1 kislá kumarica, sok limone, 2 žlici olja, sol, poper, 1 limona, 2 trdo kuhani jajci, peteršilj, 1 dl vinskega kisa, 1 žlička gorčice

Prilava: beluše odcedimo in jih nadevamo na krožnike, jih okrasimo z limoninimi kolobarji, peteršiljem, prelujemo jih s vinaigretsko omako.

Prilava omake: čebulo, peteršilj, kapre, krešo, kisle kumarice in trdo kuhano jajce dobro sesekljano. Dodamo sol, poper, gorčico, olje in kis. Dobro zmešamo.

Kremna juha iz koruze in graha

Sestavine: 50 dag graha, sol, poper, 1,5 vode ali zelenjavne juhe, 40 dag koruze, 2 žlički škroba, 1 žlička sladke paprike, 1 dl goste kisle smetane, 1 šopek narezanega drobnjaka.

Prilava: grah kuhamo v slani vodi v nepokritem loncu nekaj časa. Koruzna zrna v mešalniku zmešamo ali pretlačimo skozi cedilo. Pridamo koruzno kašo. Po potrebi prilijemo malo vode in vse skupaj prevremo. Škrob zmešamo s papriko v prahu in malo hladne vode. S to mešanico juho zgostimo, ji izboljšamo okus s kisló sme-

tano in potresemo z drobnjakom.

Morski list s slanino in šampinjoni

Sestavine: 4 morski listi, sol, poper, 1 limona, 12 dag prekajene slanine, 20 dag čebule, 12 dag šampinjonov, 4 dag moke, četrt l belega vina, četrt l kisle smetane, 1 vejica žajblja, 1 šopek peteršilja.

Prilava: morske liste posolimo, popopravimo, pokapljamo z limoninim sokom in pustimo nekaj časa počivati. Na maščobi prepražimo na kocke zrezano čebulo in slanino. Ko zarumeni, dodamo grobo sesekljane šampinjono-

ne. Vse to dodamo k pomočnim in svetlo pečenim morskim listom. Zalijemo z vinom in z vodo razredčeno kisló smetano, začimimo z žajbljem, rožmarinom, solimo, popramo, potresemo s seklim peteršiljem in pustimo, da se navleče. Serviramo s slanin krompirjem.

Ocvirkova potica

Sestavine: 1 kg moke, 4 dag kvasa, 10 dag masla ali margarine, mleko po potrebi, sol, 15 dag sladkorja, ocvirki za nadev. Prilava: pripravimo kvaseno testo tako, da čamo v posodo malo mlačnega mleka, 2 žlici sladkorja in 3 žlice

moke, vanj zdrobimo kvas. Zmešamo in pustimo, da vzhaja. V skledo presejemo moko, jo potresemo s soljo, ji dodamo vzhajan kvas in maščobo. Stepemo jo z nekoliko mleka in sladkorja. Vse dobro stepemo s kuhalnico in postavimo na toplo, da vzhaja. Ko bo testa enkrat več, ga razvaljamo, premažemo z jajcem in z prepraženimi ocvirki. Ocvirke potresemo s sladkorjem in potico zvijemo v štrukelj. Štrukelj damo v pomastčen pečec in ga pustimo znova vzhajati. Dobro vzhajano premažemo z jajcem in v pečici zlato rumeno zapečemo. Še toplo ocvirkovo potico narežemo in ponudimo.

82

KUHARSKI RECEPTI

Španska kitarska glasba

Bled - V trgovskem centru Bled v Cocktail bar A propos bo 7. julija koncert Ritmo de la Noche ob 21. uri, španska kitarska glasba. Vstopnine ni. Informacije: www.apropos-bled.si

RAZSTAVE

Fotografska razstava

Bled - Triglavski narodni park vabi na odprtje avtorske fotografske razstave Dana Briškega z naslovom Gore nad Trento, ki bo v soboto, 4. julija, ob 19.30, v informacijskem središču TNP Dom Trenta. Več o razstavi: http://www.tnp.si/prireditve/termin/odprtje_avtorske_fotografske_razstave_dana_briskega_gore_nad_trento/

Razstave likovnih del

Lesce - Knjižnica Lesce vabi na razstavo likovnih del učenec 2. A OŠ F. S. Finžgarja. Razstava bo cel julij in avgust.

Kropa - Knjižnica Kropa vabi na razstavo likovnih del otrok iz Vrtca Posavec. Razstava bo odprta ves julij in avgust.

Begunje - Knjižnica Begunje vabi na razstavo likovnih del učencev 1. B OŠ Begunje. Razstava bo ves julij in avgust.

Gorski svet

Bled - Vabljeni na odprtje razstave z naslovom Gorski svet avtorja Marjana Burgarja, člana Foto kluba TNP, ki bo 8. julija ob 19. uri v Info središču Triglavska roža na Bledu. Odprtje razstave bo obogateno z retrospektivno projekcijo avtorjevih del na temo šport, ekskurzije v tujino in pokrajina. Več o razstavi na spletni strani TNP: http://www.tnp.si/prireditve/termin/odprtje_avtorske_fotografske_razstave_marjana_burgarja_foto_klub_tnp/

Knjižnica Blaža Kumerdeja

Bled - Knjižnica Blaža Kumerdeja vabi na razstavo s popotovanja po Gvineji. Razstava bo postavljena ves julij. Cel avgust pa bo razstava utrinkov iz dvajsetletnega obdobja delovanja Amnesty International v Sloveniji.

Otroci Vrtca Gorje v besedi in fotografiji

Gorje - V knjižnici Gorje bo fotografska razstava o življenju in delu v Vrtcu Gorje, postavljena bo ves julij in avgust.

Vezenje nekdanj in danes na Gorenjskem

Bohinjska Bistrica - V Muzeju Tomaža Godca bo julija in avgusta možen ogled razstave Rade vezemo skupaj - vezenje nekdanj in danes na Gorenjskem. Vsako sredo ob 18. uri pa bodo organizirane delavnice vezenja za otroke od 13. do 15. leta starosti.

Razstavi v knjižnici

Bohinjska Bistrica - V knjižnici bo julija in avgusta na ogled razstava knjig o vezenju. Ves julij bo na ogled razstava iz nastajanja projektne naloge U Bohinj' 'ma d'ž ta mvade.

Letna razstava fotografij Fotografskega društva Jesenice

Jesenice - V razstavnem salonu DOLIK je od 3. do 27. julija na ogled pregledna letna razstava fotografij Fotografskega društva Jesenice. Razstavlja osemnajst članov fotografskega društva.

PREDSTAVE

Josip Jurčič: Kloštrski žolnir

Muljava - Kulturno društvo Josipa Jurčiča Muljava vas vabi na ogled predstave Josip Jurčič: Kloštrski žolnir, ki bo 3. in 4. julija ob 21. uri v Letnem gledališču ob Jurčičevi domačiji na Muljavi. Če bo vreme slabo, predstava odpade.

Vražja vdova

Sovodnj - Dramska sekcija pri DU Sovodnj bo na posebno željo nekaterih, ponovila komedijo Vražja vdova 4. julija ob 19.30 v dvorani v Sovodnju. Vstopnine ne bo.

Kranjska Gora - 25. julija ob 20.30 bo nastopila skupina Ruski Kozaki (Russian Cossack State Dance Company). Skupino predstavlja 40 pesalcev, pevcev in glasbenikov. Slovci kot najboljša skupina kozakov v Rusiji. Več kot dve uri užitka ob zgodbah o bitkah, slav in ljubezni ob glasbi, prežeti s strastjo in nepopisno energijo. Vstopnice so že v prodaji v TIC Kranjska Gora in prodajni mreži www.eventim.si. Cene vstopnic so 25 evrov in 20 evrov v parterju ter 18 evrov na balkonu.

Burka Lumpacivagabund

Predoslje - KUD Predoslje bodo na župnijskem posestvu v Predosljah uprizorili burko na prostem z naslovom Lumpacivagabund. Predstavo bodo uprizorili le še 3. in 4. julija ob 21. uri. Cena vstopnice je le 5 evrov. Informacije: 041/955 000

LOTO

Rezultati 52. kroga
- 1. julija 2009
1, 4, 15, 30, 35, 37, 38 in 31

Lotko:
577394

Lotto PLUS:
7, 16, 18, 19, 22, 28, 34
in 20

Predvideni sklad
53. kroga za Sedmico:
1.540.000 EUR

Predvideni sklad 53. kroga
za Lotko: 400.000 EUR
Garantirani sklad 53. kroga
za PLUS: 20.000 EUR

IC Dom

V poslovno stanovanjskem objektu na Nazorjevi ulici v Kranju, bivši Dom JLA, prodajamo novo, takoj veljavno z - sobno stanovanje v izmeri 61,90 m² s pripadajočim parkirnim mestom v parkirni hiši.

V poslovno stanovanjskem objektu na Nazorjevi ulici v Kranju, bivši Dom JLA, prodajamo novo, takoj veljavno z +1 - sobno stanovanje v izmeri 76,35 m² z dvema pripadajočima parkirnim mestoma v parkirni hiši in s pripadajočo shrambo.

V poslovno stanovanjskem objektu na Nazorjevi ulici 3 v Kranju, na mestu nekdanjega Doma JLA, prodajamo poslovni prostor za pisarniško dejavnost v skupni izmeri 93,90 m².

Podrobnejše informacije vam bomo z veseljem posredovali, če nas boste poklicali na telefonsko številko 04 281 25 26.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

STANE VONČINA

upokojenec Pošte Slovenije, d. o. o., PE Kranj

Na zadnjo pot ga bomo pospremili v soboto, 4. julija 2009, ob 13 uri, na pokopališču v Kranju. Žara bo v soboto, 4. julija, od 8. ure dalje na pokopališču.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Delavci Pošte Slovenije, d. o. o., PE Kranj

Več na www.gorenjskiglas.si/ **K**ažipot

Dragi naročniki, želite avtokarto?

Upajajte nam, kaj vam pomeni Gorenjski glas, in nam pišite. Razmišljanja z vašimi podatki nam pošijite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na kotiček@g-glas.si. Vsak prispel odgovor bomo nagradili. Po pošti boste prejeli avtokarto Slovenije.

Nagradna igra traja do razdelitve vseh avtokart (600 kovi).

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

INOVNO VEŽE NOVICE | KAŽIPOT | REKA BRALCEV | PRILoge | SPORT

Gorenjski Glas

Za vsi že 60 let beležimo čas

torte
ALENKA KUMERDEJA

Avtorica Alenka Kumerdeja predstavlja več kot 40 izjemnih tort. Med njimi torta za diabetike, majhne otroke, torta za dva, torta brez glutena, piročne torte, torte brez jaja - vse fotografije so delo fotografskega mojstra Česta Sonca.

Trda vezava, 112 strani. Cena: 19 EUR. Naročnikom Gorenjskega glasa priznamo popust! Cene knjig vključujejo tudi poštnino.

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

90 DNEVNA LOČEVALNA DIETA

Pri tej dieti nikoli niste lačni in hitko jeste, včasih celo utrujeni, ampak polni energije, utrdi se vam prebava, napetosti v trebuhu - Prehranjevanje na ločevalni dieti pa prinaša zdravje.

Redna cena: 12,44 EUR. Akcijska cena: 9 EUR

Cene knjig vključujejo tudi poštnino.

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

GG | naročnine | 04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjski-glas.si

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodclavec iz Mešalnice

ALOJZ ČEBAŠEK
rojen 1936

Od njega smo se poslovili v torek, 30. junija 2009, ob 16. uri na pokopališču v Šenčurju. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv Sava

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega ljubelega sina, brata, strica in vnuka

JOŽETA MEGLIČA

se ob slovesu iskreno zahvaljujemo za vse izrečeno sožalje in besede tolažbe. Hvala pogrebni službi Navček, g. župniku Romanu Starcu za lepo opravljen pogrebni obred, Lomskemu cerkvenemu zboru in Francu Tišlerju za opravljene molitve. Iskrena hvala Franciju Megliču in Tončki Grašič za lepe besede spomina. Podjetju S&J, d. o. o., in g. Gombocu za vso pomoč ter kolektivu Spar Tržič. Hvala Jožetovim prijateljem in vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: ati, mami, brat Tomaž, sestri Andreja in Maja z družino in mama Anica

V SPOMIN

Bolečina, ki nam v srcu tli,
se v življenje več ne obudi.
Slej ko prej zabriše čas vse bolečine,
a spomin ostane, nikdar ne izgine.

5. julija bo minilo eno leto, od kar nas je zapustila draga žena, mama, babica, sestra, teta

ANGELA VRHOVNIK

Hvala vsem, ki se jo spominjate.

Tvoji najbližji.
Orehek, 3. julija 2009

V SPOMIN

Srce je omagalo,
dih je zastal,
spomin nate vedno bo ostal.

2. julija 2009 je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila draga žena, mama, babica, sestra in teta

STANISLAVA BETON

Zahvaljujemo se vsem, ki obiskujete njen prerani grob in prižigate sveče v njen spomin.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric, svak in tast

MARJAN KOLNIČAR
iz Sp. Dupelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje in vsem, ki ste podarili cvetje in sveče ter sosedom za izkazano pomoč. Izražamo tudi zahvalo zdravnikom za prizadevnost in skrb. Hvala tudi gospodu župniku in ministrantom za lepo opravljen pogrebni obred ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi
V Dupljah, 23. junija 2009

V SPOMIN

Preveč je žalostnih dni minilo,
ko s svečkami in cvetjem ti
poslednji dom krasimo.
S kamnite plošče črke nemo govorijo,
da zate, draga mamica, žena,

hčerka in sestra, svečke že keto dni gorijo.
Da zaman te čakamo, ne moremo dojeti,
a spomini dajejo nam moč,
da brez tebe učimo se živeti.

Mineva leto dni, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga mamica, žena, hči, sestra in teta

BRANKA HAFNER
rojena Jagodic

Hvala vsem, ki postojite pri njenem grobu in prižigate svečke v njen spomin.

Pogrešamo te, vsi tvoji.

ZAHVALA

Zdaj se spočij,
izmučeno srce,
zdaj se spočijite,
zdelane roke.
Zaprite se utrajene oči,
Le moja drobna lučka še brli.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, bratranca in nečaka

STANETA NAGLIČA

se vsem prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli ustno in pisno sožalje, se udeležili njegovega slovesa, darovali cvetje, sveče in za svete maše, iskreno in iz srca zahvaljujemo. Zahvala gospodu župniku za opravljen pogreb in sveto mašo, vsem pevcem, trobentaču in pogrebni službi Navček.

Žalujoci: žena Helena, hčerki Vesna in Karmen z družinama in ostalo sorodstvo
Jezerško, Ljubljana, Tupaliče, Hotemaže, Britof, Kranj,
Zg. Bela, Izola, 29. junija 2009

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

TILKE ŠVEGELJ
rojena Jelovčan

se svojci najiskrenejše zahvaljujemo: vnuku Gregorju Pavloviču za nesebično pomoč v času njene bolezn; osebni zdravnici dr. Nuši Potočnik, specialistu internistu dr. Saša Letonji, osebju bolnice Golnik, dr. Franciju Šolarju in osebju bolnice Jesenice za lajšanje bolečin; mag. Sonji Resman, Jelki Orel in osebju Doma dr. Janka Benedika Radovljica za dobro oskrbo zadnjih dni; župniku Romanu Mihorju za lepo opravljeno mašo in pogrebni obred; Boštjanu Cvenku za lep poslovilni govor; pevcem Zupan in Upokojenškemu pevskemu zboru Mošnje-Brezje-Ljubno za lepo petje, Stanku Praprotniku za igranje na trobento; KS Ljubno in podjetju Akris za brezhizbno organizacijo; vsem, ki ste nam izrekli pisno ali ustno sožalje ter vsem praporščakom ZBU in vsem ostalim, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnjo pot.

Žalujoci: Vsi njeni
Ljubno, 25. junija 2009

ZAHVALA

Ni res, da je odšel - nikoli ne bo!
Ujet v naša srca
z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak
spremljal v tišini.

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, deda, tast, brat, stric, nečak, zet in svak

JOŽE PODGORŠEK
iz Češnjeveka 19, Cerklje

Ob boleči in mnogo prezgodnji izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojniku darovali cvetje, sveče in svete maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala dr. Bitencu, dr. Kozjakovi, Bolnišnici Golnik, patronažni službi ter Lekarni Mlaka za pomoč in podporo v času njegove bolezn. Hvala podjetju VGP, d. d., sindikatu podjetja VGP, d. d., županu, občinski upravi, OS in NO Cerklje, OO SDS Cerklje in Društvu upokojenecv Cerklje. Hvala podjetju Pogrebniški Dvorje za organizacijo pogreba, župniku Stanetu Gradškcu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, pevki Damijani Božič Močnik ter trobentaču za Tišino. Posebna zahvala gasilcem, ki so ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku ter za njihov govor pred odprtim grobom. Hvala tudi vsem drugim, ki jih v zahvali nismo posebej imenovali, pa so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali.

Žalujoci: žena Francka, hči Barbara in sin Dejan z družinama ter vsi, ki ga imamo radi

ANKETA

Novi potni listi

KRISTINA DŽELLOVIČ

Slovenija je pričela izdajati nove biometrične potne liste. Novi potni listi so potrebni zaradi evropske uredbe o standardih za varnostne značilnosti, podatki v njih pa bodo zaklenjeni s posebnim ključem.

Foto: Tina Dolž

Ani Cuderman:

"Ne vem, kaj bo s temi potnimi listi. Če povem po pravici, mi je popolnoma vseeno. Ne vem, ali bo kaj drugače. Mogoče je bolje, da so taki zaradi varnosti, če se kaj naredi."

Darinka Jensterle:

"Jaz se kar strinjam. Če imajo takšne potne liste po vsem svetu, potem jih moramo imeti tudi mi, da ne bomo spet izjeme, kot znamo biti. Jaz sicer potni list potrebujem dvakrat letno."

Petra Glažar:

"Mislim, da je prav, da bodo potni listi novi. Bo vsaj boljši pregled nad mejo in stvarmi, povezanimi s tem. Moti me edino to, da bodo s tem nastali tudi novi stroški."

Natalija Pernuš:

"Meni je vseeno, ali so potni listi novi ali ostanejo stari. Potni listi so vsi enaki. Zdi se mi brez veze, da bomo morali še nekaj dodatno plačevati. Samo denar izgubljamo."

Dario Galjot:

"Če povem po pravici, tega sploh ne spremljam. Mislim, da novi potni listi ne bodo nič posebnega. Edina pomanjkljivost so dodatni stroški. Morda bodo bolj varni, mi je pa vseeno."

Banane v Poljanski dolini

Matjažu Jerebu iz Brebovnice je bananovec prvič po desetih letih zacvetel, kažejo se prvi plodovi.

BOŠTJAN BOGATAJ

Brebovnica - "Bananova sem dobil od prijatelja, ki ga je hotel zavreči. Od maja do pozne jeseni imam zasajenega pred hišo, prezimim pa ga v shrambi, na toplem," pripoveduje Matjaž Jereb z domačije pr' Bolk iz Brebovnice. Letos se bodo, kot kaže, v Brebovnici sladkali z domačimi bananami. "Po 20. maju je drevo prvič začelo cveteti, iz cvetov pa se že kažejo plodovi, male banane," ponosno nadaljuje o plodovih, ki so bistveno bolj doma Indiji, Ekvadorju, Braziliji ...

Danes so banane velike od pet do osem centimetrov, ali bodo dozorele, pa Matjaž Jereb ne ve. S plodovi bananovca pravzaprav še nima izkušenj. "Verjetno jih bomo morali dati jeseni v hišo, na toplo. Toliko že vem, da bananovcu ustreza toplo vreme," pravi. Iz ene rastline ali drevesa je do danes vzgojil še štiri druga. Vsa so manjša, z dolgimi in

Matjaž Jereb in njegovi prvi plodovi banan. Še zelene naj bi prvič pobrali jeseni.

ozkimi listi. "Tudi sami smo presenečeni nad letošnjim odzivom bananovca, saj še nisem slišal, da bi komu v Poljanski dolini uspeval tako kot

tu," pove Matjaž Jereb. Za saditev drevesa se je odločil povsem spontano, pravi, da ima pač rad rože vseh vrst, tako domače kot tudi druge.

"Za zdaj je od nedomačih rastlin tu le bananovec, zagotovo pa bom zasadil še kako pomarančo, limone in podobno," pove o prihodnjih načrtih.

Jutri srečanje planincev

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na Krvavcu bo jutri tradicionalno srečanje gorenjskih planinskih društev, ki ga pri svojem planinskem domu Na Gospih prireja Planinsko društvo Kranj ob 110-letnici obstoja. Leta 1899 je bila namreč ustanovljena kranjska podružnica Slovenskega planinskega društva, za prvega načelnika pa so izvolili Janka Majdiča. Prireditev bo ob 11. uri na Krvavcu potekala v vsakem vremenu, je napovedal Franc Ekar, predsednik Planinske zveze Slovenije in Planinskega društva Kranj.

Na včerajšnji konferenci Medobčinskega odbora planinskih društev Gorenjske so spregovorili tudi o gradnji Slovenskega planinskega doma v Mojstrani in predlogu planinske zveze o presta-

vitvi Aljaževga stolpa v planinski muzej, na vrhu Triglavu pa naj bi postavili njegovo kopijo. Kot je razložil Ekar, si PZS želi stolp postaviti še letos ali pa najkasneje prihodnje leto, ko bo 115-letnica njegove postavitve na Triglavu. V spomin na dan postavitve Aljaževga stolpa (7. avgusta 1895) občina Kranjska Gora tudi praznuje občinski praznik, zato namestajo 7. avgusta prihodnje leto v Mojstrani uradno odpreti nov Slovenski planinski dom v Mojstrani, katerega gradnja poteka po načrtih, prav tako njeno financiranje (polovico od 3,2 milijona evrov prispeva EU iz strukturnih skladov). Kot je sporočil Miro Eržen, vodja projekta, je prisotnost na odprtju že potrdil predsednik republike Danilo Türk.

PREDDVOR

Uspel jubilejni pohod na Sv. Jakob

Zadnje junijsko nedeljo je na Sv. Jakob nad Preddvorom prišlo lepo število obiskovalcev, udeležencev že 20. družinskega pohoda na Sv. Jakob, ki ga tradicionalno pripravlja Turistično društvo Preddvor. Pohodniki so sodelovali pri zanimivih družabnih dejavnostih. Nekateri so moč merili pri žaganju bruna, drugi z očmi ugibali težo slanine, dva para, med njimi je bil tudi župan občine Preddvor Miran Zadnikar, sta navijala volno. Pohodniki so v dolino odnesli lepe nagrade, gorenjske radijske postaje so jih nagradile z dvajsetimi glasbenimi žestitkami na svojih radijskih valovih. Posebne pozornosti so bili deležni najstarejši pohodnik, 79-letni Cveto Krstič, sicer nekdanji oskrbnik koč PD Iskra na sv. Jakobu, najmlajši pohodnik 8-mesečni Gal Korenč iz Ljubljane in najštevilnejša družina - šestčlanska družina Šink iz Češnjek. Med pohodniki je bil tudi duhovnik Grega Lavrinc, ki je v cerkvi sv. Jakoba maševal. D. Ž.

BITNJE

Gasilec v Bitnjah novo vozilo

Prostovoljno gasilsko društvo Bitnje bo imelo slovesnost ob prevzemu novega gasilskega vozila GV1 to soboto ob 19. uri na prireditvenem prostoru v Srednjih Bitnjah. Temu bo sledila velika gasilska veselica z Natalijo Verboten. Že danes z začetkom ob 20. uri pa bo prireditev Noč v Bitnjah z ansambloma Rock'n'band in Pop design. S. K.

RADOVLJICA

Tokrat je za vajo zagorela občinska stavba

V sredo je - prav med sejo radovljiškega občinskega sveta - k sreči za vajo zagorela stavba Občine Radovljica. Atraktivno in uspešno gasilsko vajo je pripravilo domače Prostovoljno gasilsko društvo Radovljica, pri njej pa so se jim pridružili tudi kolegi iz okoliških gasilskih društev in reševalci. M. A.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Še se bo nadaljevalo razmeroma spremenljivo vreme. Deloma sončno bo s spremenljivo oblačnostjo ter krajevnimi plohami in nevihtami, ki bodo v nedeljo pogostejše.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

RADIO KRANJ
97,5 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Sibirjarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDAKCIJA
(04) 281-2221 POSREJENJE

FAX:
(04) 281-2225 REDAKCIJA
(04) 281-2228 POSREJENJE

E-POŠTA:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si